

tuálizmus s határozott theizmus, az ép oly sekélyes, mint durva materializmus ellenében: szépzérkének a kifolyása, vagy legalább szoros összefüggésben áll azzal. Az anyag érzéksége, durva érintésével, beszennyezi a lelket is, a testtel együtt: ez erős hite volt s azért kísértéseinek sem akarta kitenni magát, sőt a hol csak tehette, sikra szállt ellene, a tudomány érveivel, az érzés hevével s a guny nyilaival egyaránt.

Valóban ritka szellem dícsékedhetik oly öszhanggal, mint az övé. A tudós, a művész és az ember teljes harmóniában volt nála és soha sem jött ellentétbe egymással. A mit a tanár tanított, követte az ember; s a mit az esztetikusként állított, alkalmazta a kritikus. Nem volt különözött mértéke művekre és tettekre, tanokra és alkotásokra, másokra és önmagára.

E szép és ritka öszhang elkísérte őt élete utolsó perczéig s nem bomlott meg a betegség kínai s a halál küzdelmei között sem. A jó és a szép egy fogalom levén nála, a mily jól, oly szépen élt s halt is meg. Lelke lantján a hur, a mint elpatlant, is dallamos hangot adott.

Több idő kellene — mint a mennyivel halálának bekövetkezése s lapunknak sajtó alá adása között rendelkezünk, hogy valamennyire is teljes életrajzát s némileg kidomborított jellemképét adhassuk. Hiszszük, hogy azon irodalmi s tudományos testületek, melyeknek díszje volt, az akadémia, Kisfaludy-társaság és tudományos egyetem, emlékbeszédekben fogják méltányolni működését és érdemeit. Most, a ravatallal szemben, meg kell elégednünk az élet- és jellemrajz szakadozott vázlatával.

Greguss Ágost 1825. április 27-én Eperjesen született, hol atyja, a köztisztviselő volt Greguss Mihály, a bölcsészet és esztetika s egyszerűsége a természettudományok tanára volt az ottani evang. kollégiumban, s innen 1833-ban a pozsonyi lyceumba hívatott tanárral. Eperjesen és Pozsonyban töltötte tehát az atyai háznál gyermekéveit, szülőinek gondos nevelése alatt. Atyja 1838-ban Pozsonyban elhárván, az özvegy édesanyja gyermekeivel együtt szülőföldére Gömörmegyébe, Rozsnyóra költözött, s Greguss Ágost itt folytatta megszakasztott gimnáziumi tanulmányait. A bölcsészeti tanfolyam bevégezése Eperjesre ment vissza s az ottani kollégium ifjúsága körében fennállott úgynevezett „magyar társaság”-ban az írói pályára való hajlamának és képességének első bizonyosságait. Tanulmányait a bécsi és hallei egyetemeken befejezve, már 1846-ban Szarvasra hívatott meg az ágost. hitv. gimnáziumba, a korán elhunyt Vajda Péter helyére bölcsészettanárul. Huszonegy éves volt, mikor a tanszékre lépett. Az irodalomban már versekkel, jelesen epigrammokkal, valamint kritikai dolgozatokkal fellépett volt s mindjárt polemikája volt Petőfivel. De csakhamar komolyabb feladatot tűzött maga elé. A minnek irodalmunk nagy hiányát érezte: rendszeres széptant írt, melyet a Kisfaludy-társaság elfogadott kiadásra. A forradalom kitörése a nyomdában érte a munkát s az csak 1850-ben jelenhetett meg, és Gregussnak egyszerre elismert tudós nevet szerzett.

Az 1848—49-iki mozgalmakban ha nem is kiváló, de tevékeny részt vett. Demokratikus eszméi, érzülete s nem önértékeléssel párosult rendkívül szívélyes modora oly népszerű egyéniséggé tették, hogy a szarvasi választók addigi képviselőjük helyett őt, a még alig 22 éves ifjút akarták a mandátummal megfizetni. Azonban fiatal kora iránti tekintetből és ismert szerénységével hátrébb vonult, hogy annál odaadóbban szentelje napjait az irodalmi munkáságnak. A szabadságharcban fegyveresen vett részt, mint győztes nemzetőr vonult be Világosba s állt őrt a tisztai partokon. A szabadságharc lezajlása után nem annyira e miatt, mint inkább irodalmi munkáiért (a szarvasi naptárt is szerkesztette) megfosztott tanári állásától s midőn megtudta, hogy elfogatására a parancs kiadott, egy szép őszi estén neki indult a világnak. Müller Károly álnév alatt Török Gábor fiának nevelője lett. (Török Gábor, a híres aradmegyei alispán, szintén álnév alatt mint béresgazda tartózkodott saját jószágán.) Később, midőn a

katonai szigor a kompromittáltak irányában enyhülni kezdett, Greguss is jelentkezett. Elítélte, 11 hónapot töltött a nagyváradi vár börtönében.

Fogságából kiszabadulván, előbbi állását többé nem nyerhette vissza. Toldy Ferenczhez fordult, a ki oly nagy szíveséggel mutatta be már előbb a kezdő író a nagy közönségnek. Az ő eszközésére jött föl 1852-ben igen szerény föltételek mellett a „Pesti Napló”-hoz, melynek szerkesztője Török János volt. Irt e lap számára színírdarabokat, azonkívül szépirodalmi és politikai czikkeket is. Majd az ugyancsak Török János által szerkesztett „Magyar Sajtó”-nak, s aztán ismét a „Pesti Napló”-nak, „Magyarország”-nak munkatársa lett; utóbb az „Ország” című politikai napilap szerkesztője, s mint ilyen a provizorium ideje alatt a haditörvényszék szüllyát is érezte, mely egy havi fogságát ítélte el. Ezután pár évig Pákh Alberttel együtt szerkesztette a „Magyar Sajtó”-t. A politikai lapokba írt cikkein kívül folyvást számos dolgozata jelent meg egyéb folyóiratokban is, főképp esztetikaiak és kritikaiak.

Munkássága jól megérdemelt jutalmul az akadémia 1859-ben tagjává választotta, hol székét a materializmusról írt értekezésével foglalta el; a következő évben pedig a Kisfaludy-társaságba is bevezette lelkes barátja, Toldy Ferencz, kinek mindig legközelebbi tisztelője maradt. „Érdemben szegény az érdemben gazdaghoz folyamodik”, e szerény kijelentéssel köszöntött be Toldy oldalán s székét a népköltészet viszonyáról a műköltészethez írt értekezésével — melyhez a külföldi népköltészetből, sikerült fordításokból, egész gyűjteményt csatolt — foglalta el. E művével nyitotta meg „Külföldi Lant” című alatt a Kisfaludy-társaság a hatvanas évek elején megindított pártolói könyvtárát. Egyszermind tagtársai mindjárt a titkári állásra emelték, melyet legújabb időig (midőn az alelnöki székkel cserélte fel) egész odaadással töltött be. Az akadémia kiküldötteként 1864-ben ő tette le „első hazai tudományos intézetünk nevében” „első kritikusunk” (Kölcsény) szatmári emlékszóbrára a koszort s ugyanő mondott később beszédet egyik legjobb barátja, Pákh Albert sirjánál.

Mint sokoldalú s a természettudományokat is kedvelő tudós, 1864-ben részt vett az orvosok és természetvizsgálók rosznyói nagygyűlésén, melyen azon érdekes kérdésről tartott értekezést, hogy vajjon a magyar faj fenttarthatja-e ezután is társadalmi fenségét az ország többi nemzetiségei felett?

A Kisfaludy-társaságban tevékeny irodalmi munkásságot fejtett ki. Legnevezetesebb s egyszerűsége diadalmas föllépte a ballada elméletéről írt pályamunkája, mely a maga elé vett feladatot ritka alaposággal s teljességgel oldja meg, s e majdnem közmondássá vált tantételben tetőz: „a ballada: tragédia, dalban elbeszélve”. Azonkívül írt és felolvasott egyes kisebb értekezéseket, melyek az „Évlapok”-ban és „Tanulmányai”-ban jelentek meg; fordította Shakespeare „Timon”-ját és „Szeget-szeggel”-jét; Goethe „Korinthusi ará”-ját és Corneille „Cid”-jét s legújabbán nagyobb munkát írt Shakespeare-ről, mely az első Shakespeare-kommentátorok sorába emelte őt s melyet az akadémia a gróf Karácsonyi-jutalommal tüntetett ki. Fájdalom, e nagybecsű tanulmányának csak első fele: „Shakespeare pályája” készülhetett el; a második, mely a nagy brit egyes műveinek elemzését foglalta volna magában, csak az előkészületnél s töredékes jegyzetekben maradt.

1870-ben a budapesti tudományegyetem esztetikai tanszékének rendes tanárává nevezte, s székét „Bevezetés az esztetikai tudományokba” című előadásával foglalta el. Hogy mennyire meg tudta kedvelni tárgyát az ifjúsággal, mutatja azon örvendetes körülmény, melyre 1880-ban, egyetemi tanárságának tizedik évi fordulójára alkalmával némi büszkeséggel hivatkozott, hogy e 10 év alatt tanítványainak száma megüszereződött. „Majdnem 20 évi szellemi földönfutás után, — mondá ugyancz alkalmával, — végre olyan otthonba jutottam, melyre mindig vágytam, bár érte sohasem folyamodtam.”

Mintegy másfél évvel ezelőtt kinos betegség szakította félbe tanári működését, hasztalan kerekelt üdülést a szelidebb olasz ég alatt; bár Velenczéből, hol a mult telet töltötte, némileg üdülten tért vissza s maga is, övéi is egy ideig

áltathatták magokat a gyógyulás reményével: ez nem soká tartott.

Orvosai a nyáron Bártfára küldötték, de baját az erős vasas víz nem enyhítette. Szeptemberben megkísérelte előadásokat tartani az egyetemen; de nem bírta meg. Kétségbeesetten vánszorgott haza. Októberben még Erlangenbe ment, Leubenzhez; hiába.

Most már befejezte munkás, tiszta, szép életét. A mi utána félbemaradt is, a minnek be nem fejezhetését fájalmunk kell, élete egységén s öszhangján nem hagy csorbat. Ki az, a ki mindent befejezte, a mihez kezdett mehet a sírba? De a kinek élete s munkája közt zavartalan az öszhang, annak emléke nem csonka szobor, hanem égből nyúló sudár öszlop.

— r —

A TAVASZHOZ ÖSZSZEL.

Greguss Ágostól.

Jogosítva sok reményre,
Megjősz hozzánk minden évbe',
S újra elmegy, szép tavasz!
Mindig más, és mindig az.

Zengedezve, dulakodva,
Két csapat jár nyomdokodba',
Mind a kettő légió:
A madár s a versíró.

En is volnék versíró tán,
Csak hogy ősszel szól a nótám
Üdvözlöni bájjaid',
A mikor már nem vagy itt.

Közeledve sír széléhez
Az agg ismét gyermekké lesz,
Vágygál az emlékezet,
Ősz tavasszal fog kezét.

Félve telem rosszat, hosszát,
Igy fordulok én is hozzád,
Isten nagy természetete
Éljen-kialtása te!

Éltess, éltess friss leheddel;
Ha megjöttél, sohse menj el;
Szívem legyen székhelyed;
Töltsd nálam a telet.

A VÁNDOROK.

Éget a nap, poros uton
Csak egy lépés már az árnya;
Delet mutat, — hála isten! —
A vándorok napórja.

Apostolok két kerekén
Nehéz az ut gyalogszerrel,
Üres ámbár a tarisznya,
De a szíjja mégis terhel.

Nosza! még csak egy kicsinykét,
Csak egy ugrás, meglesz délig,
Haladjatok, jó vándorok,
Legalább a faluvégig!

IHS-se a keresztnek
Nektik int már pihenőre;
„Hó! megállj!” — a kormaházon
Rátok kiált jóelőre.

Jó vándorok, épen ketten,
Faluvégre együtt érnek,
S kiki a mint szíve vonja,
Pihenésre oda térnek.

Egyik néma sohajtással
Letelepszik a keresztnél;
Kormaházba száll a másik,
Kurjantását megeresztvén:

„Igyunk Hát Sort! rongy az élet,
A kereszt is azt papolja!”
Szegény ördög, mit tegyen mást?
Keserűt szed a nyomorra.

Mig a másik a keresztnél,
Nyitva hagyván bibliáját,
Fáradt fejét arra hajtja.
S úgy aluszsa déli álmát...

Jó vándorok, jó vándorok,
Igy is, egy is egyre menne,
Vándorélet hogyha ennyi,
S ha az utnak vége lenne.

De az utnak vége nincsen,
Délután is menni kell még:
Nosza, fel hát! mert napestig
Küzdelenben nincsen itt vég!

S egyik vándor czöl felé tör,
Másnak utja szakad félén,
Ott éri el az este is,
Hol pihenőre szállt dőlben.

FEJES ISTVÁN.

EGY SZEGÉNY EMBER TÖRTÉNETE.

Történeti beszély a XVII. századból.

Irtá

P. SZATHMÁRY KÁROLY.

(Vége.)

V.

Ekövetésgből aztán megértette Battha Ádám uram, hogy a szép menyecskével szép szerivel nem sokra mehet; de még jobban megértette ügye állását, midőn anno Domini 1688. februárius 14-ik napján Gács-Várraljáról kelt levelet kapott, melyben Fejérpataky László és Batsy János uraimék, mint nemcsé Nográdvármegyének esküdt bírái törvényszék elébe czítálfák vala.

Ekkor azután neki sem volt egyéb mit tennie, mint valami híres körmös prókátort szerezni a maga számára; és csakugyan olyan szerencsés vala, hogy ezt megtalálta nemzeti Ebeczky Tamás uram személyében, kinek egész országban híre volt arról, hogy senki sincs, ki az igazság nyakát úgy ki tudná tekerni, mint a hogy ahhoz ő kegyelme értett.

Egyenes uton nem is lehetett Battha Ádámot védelmezni, mert a nyilvános gonoszított kimenteni a legfogasabb prókátort sem lett volna képes: hanem hát akkoriban is nem arra való volt a törvény, hogy azt az igazság ösvényén vezessék, hanem hogy jobbra-balra csavarják el az egyenes utról.

Ebeczky Tamás Battha Ádámnak először is azt a tanácsot adta, hogy jókora szekérkenővel menjen fel Bécsbe és míg ő az ügyet jobbra-balra csavargatja, halogatja: eszközölje ki ő felsége kancelláriájánál, hogy a pert minden irataival együtt még az ítélet előtt megtekintésre kérjék fel.

Mig aztán amaz oda fenn járt, tett ő kegyelme Ebeczky Tamás uram nemcsé Nográdvármegye törvényszéke előtt az igazság nyakán olyan csavarintásokat, hogy magok a nemzeti bíró uraimék is elesodálkoztak belé. Először is azt a kifogást tette, hogy a bíróság nem az ő kliensét idézte meg, mert az idéző levélben csak Battha Ádám említették: holott pedig az ő védenecze „Vattai Battha Ádám”. E kifogás miatt aztán elmaradt az ítélet a legközelebbi törvényszékig. Mikor aztán a bíróság ezt az öreg hibát kijavította: Ebeczky Tamás azzal állott elő, hogy miután az állítólagos gyilkosságról egy végsé vizsgálo bizottság mindkét fél részéről, mely kifürkészse, hogy valóban történt-e valamely büntetendő cselekedet?

Ezen s több ilyenféle kifogásokkal addig traktálta vala Ebeczky uram a nógrádvármegyei törvényszéket, míg eltellett egy kerek esztendő, és a midőn már épen körmére égett volna ő kegyelmének a gyertya: végre imhol jó a

méltóságos udvari kancellária rendelete, mely az egész vallatást s egyéb írásokat megtekintés végett felrendelte Bécsbe.

Ezalatt a szegény özvegy asszony, hogy kevésbbé essék ellenfelei keze ügyébe, visszavonult szüleihez nemcsé Hont vármegyébe és ott viselte özvegyi fátolyát nagy tisztességgel.

De bizony az udvari kancellárián is megmondották Battha Ádám uramnak, hogy örökre az írásokat nem lehet visszatartani, s egyik hatalmas atyjafia és jóakarója azt tanácsolta neki, hogy költözzék fel Bécsbe s álljon be ő felsége ármádiájába, hol inkább kikerülheti majd a polgári igazságszolgáltatás sújtó kezét.

Battha Ádám követte is a jó tanácsot, de az özvegy prókátora, Buljovszky Dániel uram csak nem szünt meg a törvényszéket szorongatni; mire aztán a megszorult Ebeczky Tamás nem találván egyéb kifogást, arra szolította föl Battha Ádámot, hogy találjon valami módot arra, hogy a felperes özvegyet valami kriminálításba, bűnbe keverjék, — ha csak látszólag is, — hogy a felperességről le legyen szállítva, mert különben ő nem felelhet semmiről.

VI.

Emberi elme azt nehezen tudná elgondolni, mennyi mindenféle gonosztságot és ármánykodást találtak ki Ebeczky uramék arra nézve, hogy a szegény asszonyt hálába kerítsék. Eleinte kupczihier urfiakat béreltek föl, kik ott udvaroljanak, hizelegjenek körülötte, hogy ha meg nem ejtik is, legalább rossz hirbe keverjék. De a derék asszony ellene állt minden csábításnak és ingerkedésnek, úgy hogy az ártatlan lélekbe az ördög bele nem akaszthatta körmet. Az urfiak mindannyian végzett dolog nélkül, szégyen szemmel tértek vissza, és egyáltalában nem dicsekedhettek semminemű hódítással.

Annyit mégis kivittek, hogy a szegény asszonyt jól, rosszul hirbe keverték; s habár igazsívü ember nem is hitt ezekben, annyit mégis elértek, hogy beszélték uton utfélen a szegény özvegy asszonyról, a mi már magában is árt az asszony embernek.

De abból ugyan valami kriminalitást még se lehetett kisütni, úgy hogy utoljára is egyéb eszközökhöz kellett folyamodniok.

A furfangos emberek az ártatlan teremtest utoljára is jó szíve által ejtették meg. Egy zordon téli éjjel kopogtattak ablakán és egy rongyokba burkolt fiatal asszony személyé kért hozzá bebecsátatást. A vihar egy süvöltött, hogy itt-ott a faluban lehordotta a kéményeket s felszaggatta a zsupfedeleket, jéggel vegyes havas eső csapkodta az ablakokat; szóval olyan idő volt, midőn még a kinnjáró ebet is bebecsátja az ember.

A szegény özvegynek sem volt olyan kegyelme szíve, hogy a szegény asszonyt elbírta volna kergetni háza elől; annyival inkább, mivel a hó világánál észrevette, hogy valami kis gyermekhez hasonlót tart karjain. Gyertyát gyújtott tehát és bebecsátotta a jó meleg szobába, hol az asszony személy lábaihoz esett és töredelmesen azt vallá, hogy ő előkelő családnak elkergetett leánya, ki ez éjszakán szülte meg bűnének gyümölcsét és istenre kérte az özvegyet, vegye néhány napig pártfogása alá, míg legalább annyira erőhöz tér, hogy tovább bujdokolhasson.

A jó szívű özvegy nem tudta elutasítani a szerencsétlennek látszót és midőn kitűnt, hogy gyermeke vagy halva született, vagy megfogott a zivataros éjszakában: megengedte neki, hogy halott csecsemőjét, mint bűnének és szegényének jelét, még azon éjjel kertjében eltemesse.

Az asszony aztán ott lappangott néhány napig az özvegy asszony házában, midőn egy-

szerre csak eltűnt s nemcsé törvényes személyekkel tért vissza a házhöz, kik a halott gyermeket felszátták, az egészről jegyzőkönyvet vettek fel s az ismeretlen asszonynyal együtt eltávoztak.

Erre alig néhány nap múlva özvegy Sass Andrásnét, Laszkáry Mariát nemcsé Hont vármegye törvényszéke megidézte, mint gyermek-sikkasztót; pedig hát az egész komédia csak Ebeczky Tamás és Battha Ádám által feltalált intriga volt, hogy a szegény özvegyet saját vármegyéjében perbe fogathassák és így a nógrádi felperességtől elejthessék.

Ez sikerült is, mert Nógrád vármegye következő törvényszéki gyűlésén Ebeczky Tamás uram már azt allegálta, hogy özvegy Sass Andrásné nem lehet felperes Battha Ádám ellen, mivelhogy ő maga is kriminális akcióba van fogva, bűnvádi kereset alatt állván.

Bírák uraimék kénytelenek voltak ennek igazságát elismerni és a szegény asszonyt a felperességről leszállították. Mig azután a pert Sass Andrács édes anyja megölt fiáért újra megindíhatta, eltelt egy fél esztendő.

Igy sikerült Ebeczky uramnak kliense számára újra hosszú időhaladékot eszközölni, melyet a nemes urfi odafenn Bécsben arra használt fel, hogy miután már az ármádiánál kapitányságig vergődött fel; ismeretségre jutott egy gróf Kinszky kisasszonynyal és ennek hatalmas édes atyja odavitte a dolgot, hogy a nógrádi törvényszék utoljára is a legenyhébb ítéletet hozta Battha Ádámra, mely abból állott, hogy a gazdag urfi fizessen 200 forintot a losonci temető kerítésének megújítására, hol a szegény Sass Andrács vala eltemetve.

Igy tekerte ki a tiszta igazság nyakát Ebeczky Tamás uram furfangossága, mert mire az özvegy asszony ártatlansága kiderült, akkorra már az ítélet Battha Ádámra ki volt mondva.

VII.

Nálunk is jól tudnak bámeszkodni, kivált város helyen az emberek, de az mind semmi ahhoz képest, a minemű kíváncsiság a híres császári városban, Bécsben uralkodik. Ismeretes dolog, hogy csak egy embernek kell megállani a Szent-István-piacon s reá bámulni a templom vagy torony tetejére: s alig telik el egy pár perc, hogy 40—50 ember áll az első bámuló háta mögött: mindenik azt tudakolva, hogy mit bámul a másik.

Egy szép téli reggelen még több vala mit bámulniok a jámbor bécsieknek a sz. István temploma körül, mert a főbejárat előtt egymást érte a sok fényes 4—6 lovas fogat, melyekről aranyos, ezüstös ruhába öltöztetett cseledek ugráltak le, nyalka kócsagforgós huszárok s pofonutott kalapu, fehér kakastollu jágerek, a kik a nehéz kocsiokból aranygalléros és érdemes uraságokat, selyembe és bársonyba öltözött és szemvákító briliántokkal, kárbunkulusokkal ékes asszonyságokat és hajadonokat szállítottak le, kik mindannyian a templom belsejébe vonultak.

Az ajtóknál olyan nagy volt a néptömeg, hogy policzajoknak kellett az embereket visszatartani, hogy a nászszereghez tartozó népesség bevonulhasson. Egymás hátán kapaszkodtak az emberek, az asszonyok gyermekeiket nyakokba vették s az unjonjotok fűtől-fűtől kerdősködtek, hogy mi történik itt.

— Hát nem látja kend? — volt reá a felelet, — hogy esketés történik: a szép Kinszky gróf kisasszony megyen feleségül egy gazdag magyar urasághoz.

E feleletre az illető természetesen ott maradt a népség között s ugyan oly megvető

hangon, mint a hogy ő kapta, adta tudtára az újdonságot az ujon érkezének.

A népség természetesen főleg a menyasszonyra s vőlegényre volt kíváncsi és minden délelőz magyar ifjuban, vagy szép fiatal leányban a vőlegényt és menyasszonyt keresték, de a jól értesültek, kik tudomásukat egy épen a bejáratnál álló érdekes arcú és gyászos asszonytól vették, még mindig tagadólág feleltek. Most

volna Battha Ádám uramra. Takaros gyerek volt az igaz, nem csoda, hogy beleszeretett a Kinszky kontesz. Termete, mint a nádszál, haja, bajusza fényes fekete, mintha festékekkel lenne pingálva, járása könnyű és délelőz, mint a gimaszarvasé. A huszárruha úgy tapadt reá, mintha csak ragasztották volna, s ezüst sarkantyúja csakugy pengett, mint a csengetyű, midőn leemelt szép menyasszonya előtt bokáját összeütötte.

A vőlegény karját nyújtotta a menyasszonynak, ki édes mosolygással akaszkodott belé, s épen be akart lépni a küszöbön a szép pár, midőn az a gyászos özvegy, ki eddig az ajtónál állott s a magyarázatokat adta, egyszerre szétvetette fátylát, fölemelt kézzel állott eléjük és németül ezt kiáltotta:

— Csak vissza te hires vőlegény, Battha Ádám! Ereszd el karját te szép menyasszony,



RAVONINAHITRINARIVO RENDKIVÜLI KÖVET.



RAMANIRAKA ALKÖVET.

AZ EURÓPÁBA KÜLDÖTT MADAGASZKÁRI KÖVETEK.



A miniszterelnök palotája. A katolikus misszió temploma. A királynő palotája.

TANANARIVE, MADAGASZKÁRI FŐVÁROSA.

azonban egyre sűrűbben és nagyobb diszú hintók közeledtek, egyre fényesebb öreg és fiatal urak és nők szállottak ki, míg végre megjelent a hatos fogatu fullajtáros és aranyos Kinszky hintó, leugráltak a cifra huszárok és vadászok s a tömegben végigfutott a suttogás: — Ez az!

Előbb egy igen délelőz és fényes magyar huszártiszt lépett ki, kiben minden nőgrádvármegyei ember a vörös csákója alatt is ráismert

A déli vőlegénynél még talán szebb volt a menyasszony: haja, mint a holló szárnya, mely meg volt rakva gyémánt-harmatu mirtusz-koszorúval; liliumhoz, rózsához hasonlító arcza, ragyogó fekete szeme égni látszott a boldogságtól és kifejtett termete csak úgy remegett és emelkedett a gyöngygyel, gyémánttal rakott fehér menyasszony-ruha alatt; piros szattyánczipős lábcskái alig látszottak érinteni a földet.

mert ez az ember nem érdemes reád. Ez a Battha Ádám, irántam való bűnös szerelméből, meggyilkolta az én férjemet, nemes Sass Andrást, — száz tanuval tudom bebizonyítani! Csak vissza te gyilkos! A boldogság nem a te számodra termett!

A menyasszony meglepetve bocsátá el vőlegénye karját, ki hátralepve halott halvány lett és eltántorodva szédült a cselédek karjai közé,

mi közben a népség elszörnyűködve zugott s egy-némelyik fenyegetve emelgette ökleit a gyilkosnak nevezett vőlegény felé.

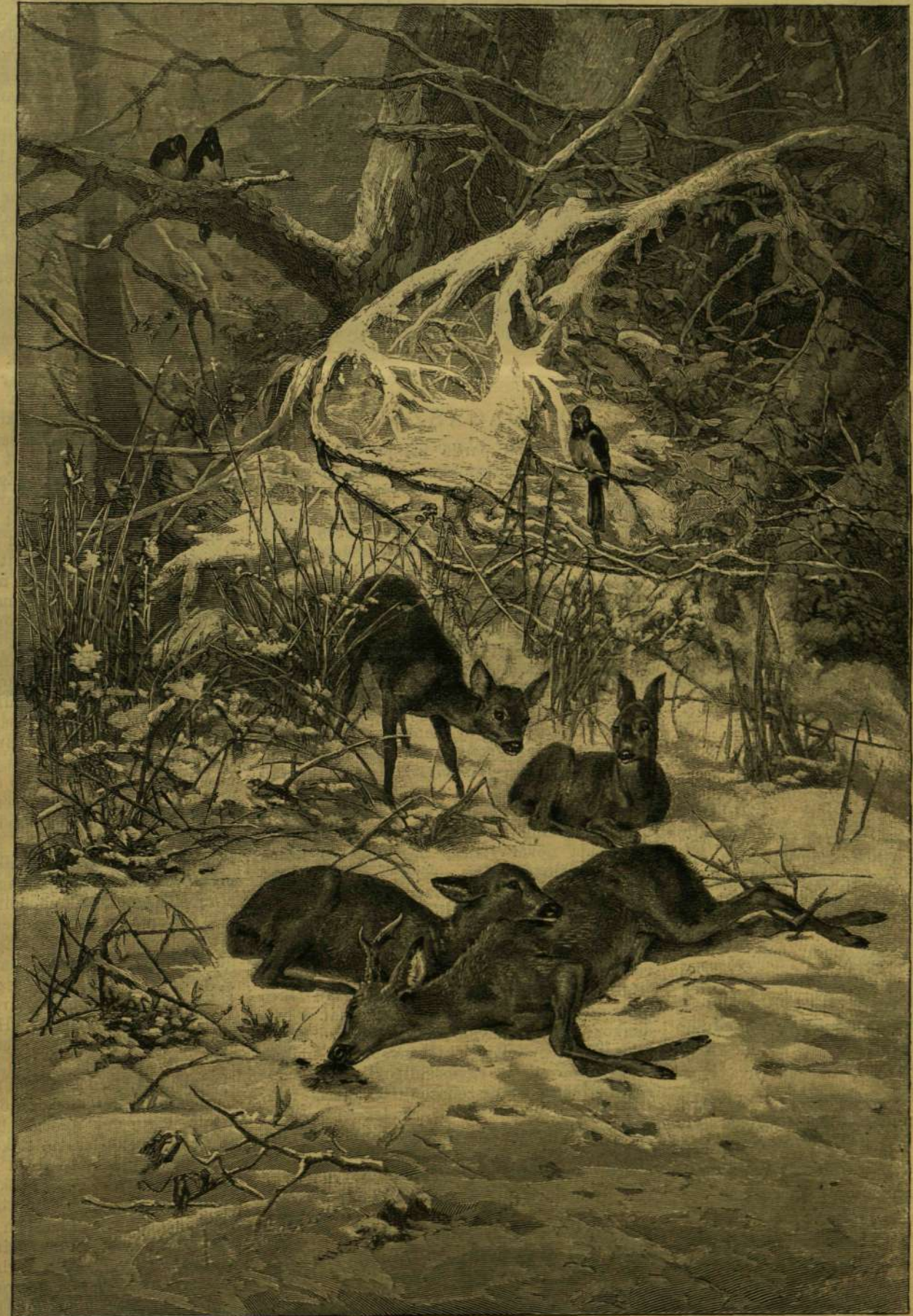
A zavar általános lett, a Kinszky kisasszonyt ájulva emelték hintájába, mely csak nagy bajjal tudott a néptömeg között a templomajtótól visszafordulni; a botrány híre behatott a templomba is, s megrémült arccal egymás után tolongtak ki a násznéphez tartozó uraságok s

Igy állotta boszuját a szegény özvegy asszony, a kinek a törvény nem tett igazságot, így lett semmivé Battha Ádám házassága és fényes szerencséje, kinek nem volt mit keresni többé a nagyurak között, tisztársai is megvetéssel szorították ki regementjéből, s utoljára sem volt, mit tegyen mást, mint hogy haza menjen.

És miután kezét egy tisztességes leány

A testbőr likacsai összehuzódnak s a nyakszirttől a bokáig vágat a borzongás az ember tetemén végig s ha nincs ruhával fedve, úgy néz ki, mint a pörére koppasztott Márton-napi lúd.

A fél falu vászoncselédje mind bekötött szájjal, a fogfájás miatt ránczbaszedett honokkal kővályog zanasztét s tépelődik: vajjon a kovácsához — ki selyemzsinórral s ajtókilincs-



AZ ÖZBAK TRAGÉDIÁJA.

szökődöttek hintóikba, hogy eltávozzanak a botrány színhelyéről.

Csak későre jutott eszébe valamely policzájtisztnek, hogy a botrányt okozó gyászos asszonyt el kellene fogni: de ez már akkor eltűnt a neki utatadó néptömeg között; hasztalan keresték az egész városban s később még a környéken is, mert a készen tartott jó magyar négyesfogat hamar átrepítette a határon.

sem akarta neki nyújtani, utoljára is elvette — a szakácsnéját. *

AZ ÖZBAK TRAGÉDIÁJA.

Jóságos ég, hát már ez az irtóztató kódós, se hideg, se meleg idő sohasem fog elmúlni!?

* Lásd: „Egy főbenjáró per a XVII. századból.” Nagy Ivántól. A magyar tud. akadémia kiadványa.

csel huzza ki a fájó fogat, olyformán, hogy a zsinór egyik végét a fogra, a másikat a kilincsre köti s aztán hirtelen becsapja az ajtót, — vagy a borbélyhoz — ki a szoba legbátuljában kezdi s a kapufélfáján végzi a huzást — menjen-e?

S az a sár! Szent isten, csak fagyna már; csak esnék le már az első hó!

Nos, az a hó leesett, betakarta a vetést s a falu utja csak úgy ragyog. A gazda ékeli, szögezi

a rozoga szánkát, csörgöt köt a kantarra s az a sok apróság alig fér a bőrébe a nagy öröm miatt: vagdossa a hólabdát egymás fejéhez, hanyatt vágódik a puha hóba, hogy «feszületet» csináljon. Csupa öröm!

S a kis sármányok, pintyek, pipiskék beszorulnak a faluba s a szán-ut nyoman piszkálják ki a sovány eledelt, a melylyel a sárga, a pej, a fakó, bársony s mit tudom én mi fajta, mi cifra nevű ló már tegnap jól lakott — hát ezeknek meg nyomorúság.

Hát még a bukkóban! Az őzbak avval a sötét, melázó szemével az ő kedves suta párjával összenéz, ez meg a kétgidóval, mintha mondani akarnák: no feleség, no gyerekek, mátfól fogva se fű, se nyúlóska, csak az alfja ágvége, rügge; lakodalom pedig csak akkor, mikor az isten vihara kidönti a rezgő nyárfát.

Bak uram épen széjjel nézne, a mikor gyanus zaj üti meg a fület s még inkább a mátyás rikoltása. Finom fület a zaj felé fordítja hegyezi, finom fekete orrát szimatolva emeli magasra. Baj van! Egyszerre, mintha kurtakigót látott volna, vágatni kezd, a két gidó utána, a suta bezárja a sort: egy csapáson csak úgy tűnőznek az erdő sűrűjében.

Valóban, az erdész két tacsója hangot adott, — szól a nyí-fnyaf, akár valami csengő. A kutyák lassan, szinte bukdácsolva haladnak a mély hóban; de az is igaz, hogy az erdész későn ért a váltóra.

A váltón túl kiugrik a suta a nyomból s oldalt kört vág — a tacsók a fonyomon haladnak; azután kiugrik az egyik, majd a másik gidó s végre is a tacsók csak a bak nyomán hajtanak. De a bak azért bak, hogy horgot vágjon: visszafelé kanyarodik, keresztbe vág kedvesei nyomán s egyszerre annyi összevissza nyom, hogy kutya legyen, a ki eligazodik rajta.

Csak egy volt a baj! Az erdész észrevette, hogy megkésített s legott az oldalba ereszkedik le s épen akkor állapodik meg, a mikor a bak is megáll, hogy neszelen: vajjon merre tart a csaholás.

Igaz, hogy nagy a távolság; de hát álló vadra löni: raison. A lövés eldördül, a bak nagyot szökik, de rohan, rohan — utoljára már azt sem tudja hová, merre: hegyen-völgyön, a merre lába viszi.

Ember, kutya elvesztette nyomát.

Közel az erdő széléhez, a kis tisztás szűz haván, kifogy lélekzete, — megáll, — orrán kibugygyan a vér, — összeborzad s egyszerre, mintha lekaszálták volna, oldalt a hóra vágódik s vége van: egy fészko átjárta a tüdejét. Orra táján beiszsa a hó a piros meleg vért s nagy lesz a csodá mindenfelé, még cizineg-hangot sem hallani.

S a szegény suta hangot ad, a gidók csak-hamar mellette teremnek; de hol a bak?

A szegény állat a magasba is, a föld felé is nesz — semmi jel! Ekkor elindul. Azok a bolondos, tapasztalatlan kicsinyek hol mellette, hol előtte baktatnak, néha döfögetik, mintha mondani akarnák: no, de álljunk meg már, hiszen ehetnénk.

De az anyjuk csak megyen, megyen, míg utóvégre is kiér a tisztásra — — — — —

Látja azt a bak urát, ki egykoron oly derekas harczot vívott ő érette, hogy az a vékony dongája villás, ki szintén rávetette volt szemét, össze-visszavérezve hagyta oda a csatatér, — de hát az meg se mozcizan! Aztán meg olyan furcsán fekszik! Hát oda megyen az a suta, gúnygédn megéri ott orrával — — — semmi mozdulat! — — — ekkor letelepedik melléje, kihűl testére nyomja azt a szegény fejet s abból a jámbor szemből oly fájdalom beszél, emel

vádat az ég felé, hogy még az ember szíve is elszorulhatna tőle.

Azok az ostoba, mutuj gidók pedig ott bámulnak, szimatolnak — hát nem tudják még, hogy mi történt. — —

Annál jobban tudja már a szarkahad, mely ott gubbaszkodik az ágakon, rávonva bundáját azokra a szarkakőrökre: ő vájja ki majd az áldozat szemét, ő fog összeveszni rajta, hogy azután czivódásával oda esalja a rókát, a farkast s az egész környék éhes rablót. — —

Le is száll az éj s a szegény család továbbított az erdő sűrűjébe. Az őznyomokon fekete árnyak száguldanak, szaglászának s a tisztás szélen kigyulnak a zöld farkasszemek. Azután neki-esnek a szegény áldozatnak, — morgás, csikorgás, csontok ropogása szakítja meg az éj csendjét.

Reggel vértől, szőrtől szennyes a hó s a szarka bekukkan a mély nyomokba: vajjon nem került-e bele egy kis maradék?

Semmi sem maradt.

És a végek vége az, hogy megjön a tavasz s kicsalja a tisztás virágait — no szebbek lesznek, mert vér termékenyítette az anyaföldet. . .

HERMAN OTTÓ.

MADAGASZKÁR.

Afrika keleti partja mellett fekszik egy nagy, csaknem szárazföldnek tekinthető sziget, Madagaszkár. Minket magyarokat közlő érdekel e sziget, hiszen ama kevés magyarok egyike, kik idegen helyeken fejedelmi rangra tettek szert, gróf Benyovszky Móricz, e szigeten uralkodott s itt fejezte be kalandos életét. Mind a mellett mi magyarok igen keveset beszélünk minderről e szigetről s jelenleg is csak ama politikai konfliktus hozta ismét színpadra, mely a jelentékeny sziget birtoklása fölött a francziák és angolok között kitört.

Madagaszkár a földgömb nagyobb szigetei közé tartozik, területét körülbelül oly nagy, mint az osztrák-magyar monarchiáé s közepén hatalmas nagy hegyes vonul át, melynek egy részében még most is miködő vagy legalább nemrég kihalt vulkánok vannak. Termékeny és népes része a nyugati oldalán van, hol hatalmas folyók is léteznek, de partvidéke általában igen buja növényzetű s hegyeiben tömredék ásvány található.

Sokan vannak a földrajzírók között, kik e nagy szigetet külön önálló világrésznek tartják s annak növény- és állatvilágából igyekeznek bebizonyítani, hogy az igen közel fekvő Afrikával semminemű összeköttetésben sincs s közelebbi rokonsága van az indiai óceánban fekvő nagy szigetekkel s különösen Ceylonnal. A hajdankor regéiben kiváló szerepet játszó eltűnt világrészek egyik legjelentékenyebbikét találta meg a geológus az egymástól oly nagy távolságra eső szigetek összehasonlítása által, kimutatni igyekezvén, hogy e szigetek egy eltűnt világrész romjai, mely egykor talán az ősember bölcsője is lehetett. Már nevet is adtak ez elpusztult világnak, az e szigetek nagyon elterjedt felmájmokról Lemuriának nevezve azt.

Sajátosság világ is van e nagy szigeten. Alig egy pár órai távolságra a nagy afrikai szárazföldtől, egészen új világot találunk itt, másutt nem észlelt rendkívüli növényekkel és állatokkal.

A legérdekesebb jelenségek közé tartozik az utazók fájja (Ravenala, Urania speciosa), magas pizang, kétsoros s legyező-alakban szétterülő lombjával. Levelének ágai alul megmelyedve az esővizet összegyűjtik s így a megszemjázott utazónak valódi üdítő forrást nyújtanak. Érdekes továbbá egy fákra lakó kosborvirág (Angreum sesquipedale), melynek sarkantyui kétszer oly nagyok, mint maguk a virágok s néha fél-méter hosszúk, avagy a rostélyvirág (Onoiranda fenestralis), mely vízi virágnak hosszas levelei valószínű rostályhálózatot képeznek. Legnevezesebb azonban, hogy az afrikai tájkép kiegészítő részét képező pálmák itt már csekély számmal fordulnak elő s helyette, mint Indiában, a harasztok és bokrok legiója borítja el a földet.

Sokkal hamarabb észrevették a dolog természetét szerint azt a nagy különbséget, mely Madagaszkár s a szomszéd szárazföld állatvilága közt létezik. Nemcsak az oroszlán s elefánt, az orrszarvu és zsiraff, de még a majmok, zeb-ráb és antilopok is hiányzanak e nagy szigeten s helyettük egészen más fajok fordulnak elő, köztük sajátosságos kisérteses alaku állatok, melyek látásától maguk a belföldiek is megrémülnek. Madárvilága oly sajátosságos s oly eltérő másoktól, hogy a természetvizsgálók e helyet még most a legkevésbé ismertek közé sorolják. Talán itt lakott a világ legnagyobb madara, az Aepyornis maximus. Még ma is találunk egy-egy tojását s ez 150-szer oly nagy, mint a tyuktojás s 6-szor oly nagy, mint a struccmadáré. De nagy a különbség még az apróbb állatokban is. Afrika kigyóit s rovarait hiában keresnők itt, de helyettük sok oly állatot találunk, melyek csak Ázsiában fordulnak elő.

A szigeten az emberi lakók sem négersek, mint az afrikaiak; s ha osztályozni kellene őket, inkább a malájokhoz számíthatnók. Némelyeknek közülük még arczmetszése, szeme, haja is maláj. Három főfajtát szoktak megkülönböztetni: a betsimasarakakat, a szakalavakat s végül a legtekintélyesebb hovákat. Ez utóbbiak a sziget urai s az ő törzsükből való a jelenlegi király is.

Mert e szigetek nemcsak természeti, de politikai tekintetben is sok önállósága van. A Hova-dinasztia, mely már régóta uralkodik, általában ellensége volt a külföldieknek, míg végre 1868-ban a jelenlegi királynő, Ranavalona jutott trónra. Talán soha sem történt gyökere-sebb átalakulás egy nemzet életében, mint itt e királynő trónraléptével. Egyetlen királyi rendeletre az egész országban mindenütt tűzre vetették a bálványképeket s a kereszténység, vele együtt természetesen a hittérítők s más európaiak uralma kezdődött meg.

Képeinken, melyeket most a napirenden levő politikai válság alkalmával közlünk, a civilizáció hatása már nagyon meglátszik. Antananarivo főváros, melynek, mellesleg mondván, mintegy 80,000 lakosa van, több tekintetben igen csinos hely s egyes épületei valóban szépek. A Franciaországba küldött követek, habár nekünk bizony nagy fáradságunkba kerülhetne nekiket megtanulni, anyanyelvükön kívül a franczia és angol nyelvet is jól beszélik s különösen *Ravinahitrinarivo* ő exzellenziája, ki hazájában a külügyminiszeri tisztet viseli, állítólag még az európai irodalmi és művészeti világból is tud egyet-mást. Az ő esete különben csak kivétel, mivel a hová nagyobb része a misszionáriusoknál, kik nagybárra francziák, a műveltségnek csak elemeit sajátítja el.

Az ország nagy részében a lakók általában műveletlenek, sőt vadak. Egész nagy területek, hová európai ember alig hatolt meg el, a szó szoros értelmében őstermészeti állapotban vannak s a benszáll-négernek egy része olyan barbár, mint az ausztrál-néger. Ha-eke a művelődés legelső fokán álló emberek, az ősember prototípusait itt találta föl. De mint a növény- és állatvilág sajátosságos alakjai már is észrevehetőleg pusztulni kezdenek, különösen oly helyeken, hol az európaiak tömegesebben tartózkodnak: úgy a régi műveletlen őslakók száma is lassanként, de szemlátomást apad. Madagaszkár szigetének főderékessége, az ősidőkből fennmaradt sajátosságok, az újvilág s új társadalmi viszonyok terjeszkedése következtében, mindinkább halványodik s most midőn már az európai diplomácia is oly élesen foglalkozik ez érdekes szigetvilággal, egészen biztosra vehetjük, hogy talán már egy nemzedék leteltével itt is az eddigittől teljesen eltérő s az európaiakhoz hasonló viszonyok lesznek uralkodók.

EGY FEDÉL ALATT.

ANGOL REGÉNY.

Irta **PAYN JAKAB.**

XXVII. fejezet.

Ha vége jó, minden jó.

(Vége.)

Tizenkét napig a «Rubin» magános utazója állhatatos makaességában megmaradt, hogy tolvajokkal s emberrablókkal semmi köze; de a tizenharmadik napon, mikor Albion fehér part-



EGY FEDÉL ALATT. — A MINT ALÁÍRTA, EGÉSZ VALÓJA RESZKETETT.

jai már feltűntek a láthatáron, magához kérette Mayne urat.

Mayne azonnal megjelent s emberét komoran és elsoványkozva, asztal mellett ülve találta, előtte néhány ív beirt papírral.

— A győző é a zsákmány, — mondá összevicsorított foggal Walcot ur. — Itt van vallo-másom — olvassa.

Mayne átfutotta az iratot. Mivel előttünk nagybárra ismeretes tényeket tartalmazott, tartalmazott felesleges volna ismételnünk. Csak a Marseilleben és Salton-Point-ben történtek ígényelnek némi kiegészítést.

Walcot, bár sir Roberttel nem volt semmi összeköttetése, mégis érezte, hogy befolyása sógorára apadóban van. Spence Annabel távol levén, elesett legerősebb eszközétől, a szellem-ideztől. Érdekében állt tehát minél messzebbre s minél több időre eltávolítani sir Robertet családjától. Az orvosok mindig hely- és égalj-változást tanácsoltak, rávette, hogy utazzanak Ausztráliába. Ő maga el volt határozva, hogy szintén hajóra száll vele, de az indulás előtti éjjel megszökök tőle, visszasiet Angliába, s egy hamisított halotti bizonyítvánnyal — mintha sir Robert Franciaországban halt volna meg — felveszi az örökséget, mindent pénzre tesz s odább áll vele, mielőtt sir Robert hirt adhatna magáról vagy épen visszatérhetne.

E terve azonban némi kedvező módosítást szenvedett azon szerencsétlen véletlen által, hogy egy bizonyos Marshall nevű angollal ismerkedett meg Marseilleben, kit — tudóbjára miatt — Dél-Franciaországba küldtek orvosai, de ki — érezve halálát — vissza ohajtott térni hazájába, meghalni. Orvosai lehetetlennek tartották, hogy kibírja az utazást, de Walcot — ki őt a maga céljára akarta felhasználni — megerősítette őt honvágy sugallta szándékában s maga ajánlkozott, hogy haza kíséri. — A mint tehát sir Roberttel az Ausztráliába induló hajóra szállott s tőle azon éjjel megszökök, másik hajón, mely Angliába volt indulandó, s melyre szintén a sir Robert és a maga nevére váltott volt jegyeket, a beteg Marshallal egyenesen Anglia felé evezett. A beteg oly állapotban volt, hogy a névszerét könnyen el lehetett előle titkolni, a hajón pedig, kabinjában fekvé, csak Walcotot érintkezett, ki őt halát érdemlő gondossággal s önfeláldozással ápolta.

Salton-Pointbe érkezve, Walcot őt, Marshall-t, szintén sir Robert Arden néven írta be; s nagyon örült, hogy épen oly orvosra akadt mr. Howardban, ki egykor Gresham György tanulótársa levén, megbecsülhetetlen bizony-ságot fog tenni, az általa Arden Robertnek tartott beteg állapotáról és haláláról.

A halál, néhány nap múlva, természetes uton csakugyan bekövetkezett. Walcot azonnal

megírta erről az értesítést Greshamnak, de csak látszólag dobta a postaszekrénybe Howard előtt, tényleg azonban visszaszabtatta a saját zsebébe s azon ürügy alatt, hogy Londonba megy, Halcombeba ment s mint tudjuk: ellopta az előnyére szolgáló végrendeletet, azon feltében, (magából indulva ki mások megítélésében!) nehogy azt a családbeliek, Arden báró halála hírére, megtalálván, megsemmisítsék.

Azonban minden az ő számítása szerint folyt le. György akkor kapta meg a tudósítást s jött a halotthoz, mikor az — már ötödnapos! — ismerhetetlen volt. A holttestet mindenki elfogadta az Arden Robertének; a végrendeletet — a temetés után — Walcot felmutatván: az hitelesnek találtatott s kihirdtetett. A végrendelet szerint a hagyományok (Györgynek s a mostoha gyermekeknek) csak az ingatlanok eladási árából levén kifizetendők, Walcot — mint általános örökös — a készpénzt és értékpapirokat magához vehette s a birtok eladására időt vehetett magának. Erre azonban már nem volt ideje, mert a hirre, hogy Ausztráliával a tengeralatti táviró-közlékes helyreállt, jobbnak látta a 60,000 fonttal tárczájában — megszökök. Mivel pedig, mint később kitudt, a nála talált s tőle elvett csomagban csak mintegy 55,000 fontnyi érték találtatott: világos, hogy ő 5000 fontot már felhasználott, vagy magának félretett, illetőleg beruházott valamikép.

Mikor a «Rubin» Harwichnál angol kikötőbe ért s ott horgonyt vetett, mielőtt még valaki, partra szállt volna, egy furge kis ember jelentkezett a yachton, kiben Mayne örömmel ismert Sturt urra, az ügyvédre. Elindulása előtt ugyanis kicsinálták magok közt, hogy Sturt ur Harwichban fogja őt várni s a vállalat sikerülése esetén hitelesítő tanu gyanánt fog neki szolgálni.

Mayne tehát sietett elmondani Sturtnak a történeteket, a vállalat sikerültét s hogy Walcot terjedelmes írásbeli vallomást tett, melyet most hitelesíteni kellend. Sturt ügyvéd soha sem látta még Walcot-ot, s mikor Mayne nel ennek kabinjába belépett, meglepetve kiáltott föl: — Hogyan? Ön az, Archester Károly!

— Archester, vagy Walcot — mindegy, — felelt a meglepett gonosztevő. S a mint vallo-mását a tanuk előtt aláírta, meglátszott rajta, hogy keze s egész valója reszketett.

Mikor aztán Mayne és Sturt eltávoztak, ez utóbbi így szól.

— Nem is gondoltam, hogy régi kliensem-mel találkozzom ma. Most értem, miért választotta Ausztráliát menedékhelyül: jól ismerte azt a távoli földrészt — ott volt mint gályarab. — Gályarab?

— Igen. Hamisítás miatt, melyet Archester Károly név alatt követett el, deportációra íté-

tetett. Védő ügyvédé voltam, de nem segíhettem rajta.

— Szegény sir Robert ne tudja meg ezt soha! — mondá a jó szívu Mayne.

— Se ő, se más! — mondá Sturt ur. — Elég ha ketten tudjuk s ő is tudja, hogy mi tudjuk.

Mielőtt a hajót elhagyták volna, Walcot még egyszer magához kérette Mayne-t s egészen megalázkodva esedezett előtte, hogy *erről a dologról* ne szólnon sir Robertnek és Evelynnek, mit Mayne annál inkább megígért, mert már előbb is elhatározta, hogy hallgatni fog.

Walcot, mintán a pénzt és a vallomást átadta, szabadon mehetett; s az első hajóval visszatért Krisztianába. Nem lehetett tartani attól, hogy visszatérjen valaha Angliába.

Sir Roberttel közölni a történeteket, nem volt könnyű dolog. De Mayne, a maga tapintatával, ezen is átesett. Azon kezdte, hogy számadással tartozik: miért halasztotta el egybekelését Millicenttel s minő utja és teendője volt, melyet előbb kelle végrehajtani. Sir Robert megindulással hallgatta végig az elbeszélést, de a vallomást nem akarta elolvasni s a visszaszerzett pénzt is vonakodott elfogadni. Mayne azonban kereken visszaszántotta, hogy abból bár fele-részt is — mint szerzőtárs — magának tartson.

— Ha ön el nem fogadja, — mondá sir Robert, — akkor Millicentnek adom az ön részét.

— Azt hiszem, Millicent is egyetért velem, hogy mintán én elég gazdag vagyok, adja inkább Evelynnek, kinek férje aránylag szegényebb.

— Oh, ők sem lesznek épen szegények. A majort már átadtam neki. De talán Pierce kapitány —?

— Biztosítom, hogy ő sem fogad el semmit. Tőlem is csak nagy nehezen fogadta el yachto-mat, melyre, miután megházasodom, nincs többé szükségem; végre is győzőtt az, hogy egyszer a saját hajóján lehessen kapitány.

Sir Robert még Beville-t is szóba hozta; e derek rendőr, ki oly jó szolgálatot tett Harwich-leben is, s kit Mayne Krisztianából — hol a Walcot szemmel tartása volt rábizva, a «Rubin»-on szintén haza hozott: ép oly kevéssé igényelhetett külön jutalmat, miután őt Mayne mindig busásan fizette.

— Ha mégis akar ön valakivel jót tenni, sir, szabad legyen ajánlanom —

— Szóljon!

— Spence Annabelt, kit az az ember oly rútul megcsalt s miután felhasználta, cserbe hagyott.

— Spence Annabel Evelyn mellett marad egyelőre s azután is gondoskodni fogok róla.

A jó sir Robert csakugyan mindenkiről gondoskodott. Boldog arczokat akart látni maga körül s ezt el is érte. Mire György és Elia meg-jöttek nászutjukból, a más két párnak is minden el volt készítve a menyegzőjére. A kettős menyegzőt nem oly csendben, valamivel nagyobb pompával akarták megülni, mint a Györgyekét. Nagyon sok vendéget nem hittak ugyan, de a környékbeli ismerősöket mégis meghívták. A meghívók szétküldésénél kérdés támadt, meghívják-e Raynes urat s nejét, kikről az a hir kezdett szárnyalni, hogy mielőtt az üzletől visszavonultak s vidéki földesurakká lettek, egy czirkusz-társaságnál az ur bohócz, a nő pedig mű-lovarnó volt.

— Mit tesz az! — mondá Arden báró. — Ha bolond volt is, most okos ember. S ismerék én valakit, a ki nagyobb bolond volt, mint ő; mert ő vagyonrt szerzett boldonságával, amaz pedig kisbibe mult, hogy egész vagyonát el nem vesztette boldonsága miatt!

VÁNDOR CZIGÁNYOK.

Sokat irtak már ez eredeti népfajról, melynek sajátosságos életmódja a világ nagyobb részén, de főleg hazánkban nem kevéssé ismeretes. Sok valótlant is költött felőlük a csapongó fantázia, mely mindig a szélsőségekben, rendkívüliségekben leli gyönyörét. Ezernyi ezer adoma forog a nép nyelvén róluk, melyek többnyire nem alapulnak valóságon, de azért nagyon jól jellemzik e furiangos népfajt. Pedig nem szükség őket a túlzás nagyító-üvegén át nézni; ha csak egyszerűen figyelemmel kísérjük is élet-módjukat, megtaláljuk benne az érdekes érdek-tiséget.

Mikor beállítanak hozzánk hét-nyolcz kocsi-
val, tudja isten hányan, — ellepik a falut,
a falu véget, mint az ősi vetést a varjuserg,
még az utcán játszó kis gyermekek se ijednek
meg tőlük, hanem ujongva hirdetik egymás
közé: «ládd-e hej, megjöttek a cigányok, ott van-
nak a barasztuton, sok kocsival, egész tábor!»

Nagyon jól emlékszem reá, hogy gyermek
koromban elvittük nekik ebéd részünkből a leg-
jobb falatot; a miért aztán a purdek eljárták
a «babuka-tánczot», «paprika-tánczot», «róka-
tánczot»; mindenikfélet egy-egy darab kalá-
csért vagy mákos lepényért. Hanem a szerző-
désnél óvatosaknak kellett lennünk, mert ha
előre átadtuk nekik a «szegődött konczt», fel-
sültünk biz mi a dologgal, mert a furfangos
purde alig ugrott egyet-kettőt, felfutta kormos-
képét, mutató ujjával szájába nyulva, egyet puk-
kantott, aztán azt mondta, hogy «ez van min-
den; kicsiny volt a kalács».

Egyik jellemvonása a cigánynak a fur-
fang. Ez vele születik. Sokszor a póre purdek
túljárnak ravasz fortélyukkal a felnőtt nem-
zigányok eszén. De a hol látják, hogy a for-

beviszik a kireszelt lakatokat, megföldött ser-
penyőket, mik nem jutottak a tulajdonos házá-
hoz, de hát azért nem baj: megveszi még Sára
néni, meg épen alkalmasnak véli ma a hely-
zetet kártyát vettetni, mert hát a házi gazda
épen nincsen honn, még reggel elment a sző-
lőbe (vagy inkább a pinzébe), ottan van valami
dolga, nem is jön haza éjfélig.

Egy idő óta nagyon idegen a Sára nénitől
az öreg, aligha kutya nincs a kertben. Hátha
elszerette valami más asszony. Ezt épen jó lesz
ma megtudni, megmondja a kártya. És ha csak-
ugyan úgy van, egyuttal lehet a bajon segíteni.
A két szerelmes szívet el lehet idegeníteni egy-
mástól, és Mihály bácsi azt fogja szeretni, a kit
a cigányasszony akar. Hanem ehhez a mester-
séghez kell ám sok minden! Először is páros
garasokat kell az asztalra rakni, mentül többet.
Azután meg kölcsön kért kalbászt, sonkát, Mi-
hály bácsi vőlegénykori ingét, meg kilencz szem
konkolyt, kilencz szem tisztá buzát a hombár-
ból. A többi kelléket: hétféle víz-hordta fát,
rontó füvet majd a cigányasszony hozzá te-
zi. Mig aztán Sára néni a kilencz szem tisztá

De hátha elpatkolt ez árnyékvilágából, arról
nem tehet senki. Nem élhetett örökké a jámbor
pára. Képünk is egy ilyen vándor családöt ábrá-
zol. Egy erőteljes testalkatu cigány huzza a
kocsit, pipázva erősen, míg az anyó hátul a
löcsnél fogva tolja. Bent a kocsi derekán két
kis poronty fityeg, boldog meglegedés moso-
lya arcukon. Mit tudnak ők még az élet ter-
héről? ... A kocsi mellett kis távolban egy fiatal
cigány leány bandalog. Hát ott hátul az a póre
purde ugyan mit «hegedil» azon a száraz fán?
Úgy bele merült a hangok válogatásába, még a
lába alá sem ér ránézni ... A szellő játszik
a kócosz hajával, szívével a művészet sejtelmes
szelleme. Mintha hallanám a dal akkordjait:
«Huzzad csak, huzzad csak keservesen» ...!

ZALAY LAJOS.

EGYVELEG.

* Vilmos német császár közel ötven év óta
sajátkezűleg, nagy gondnal jegyezte fel a napi ese-
ményeket, társalgásait, politikai értesüléseit s a házi
eseményeket. Minden nap reggel külön lapot tettek



VÁNDOR CZIGÁNYOK.

télylyal nem boldogulnak, ott egyszerűen a
kérelemre fanyalodnak. Egy-egy darab szivarért,
vagy más efféléért elkunyorálnak órahosszant;
két-három puska lövésnyire elfutnak az uton
rohanó kocsi mellett, folyvást kunyorálva, áldatva
az istennel az illetőt fűtől-fűtől. És ki volna
elég szívtelen megtagadni kérelmüket?

Az öreg dadé az alatt oda bent a ponyva
sátorban ugyancsak forgatja a kalapácsot. Teg-
nap sok üstöt, lyukas serpenyőt szedett össze,
hát nem lát a munkából hiányt. Kis üllője
ott van letűzve a puha gyp-pázsitba; nem is
kell hozzá szék; leül a sátor fenekére, s úgy
elkalapál, reszelget ottan, mint egy kis mester-
ember; miközben a vörös pipa ugyancsak te-
szi a szolgálatot!

De hát az öreg anyó se heverje ingyen a
gyepet: ott a két kis füvő, fujtasson velők, mert
különbön nem tüzesül meg a vas; pedig most
még épen egy csipetű vas van a munkában,
a mi ha kész lesz, jár érte egy olyan hosszú
kolbász, mint épenséggel a vajda ezüst gombos
botja. Meg aztán egy kis kenyér is csak
kéne mellette. Majd a kéri valóról az anyó nem
fog megelégedezni.

Az asszonyok, lányok bemennek a faluba,

buzát, kilencz szem konkolyt kiválogatja: addig
a cigány asszonynak van ideje egyszer odább-
állni és egyszer se visszajönni. Természetes,
hogy az előrakott elemelősiának csak a helyét
hagyja az asztalon.

Az ilyesmivel aztán jobb elhallgatni a rá-
szedett háziasszonynak, mert még azonfelül ki
is csufitanák az egész faluban. Hát még az öreg
mit mondana hozzá!

Köztudomás szerint a cigányoknak egyik
legkedvesebb foglalkozásuk a lókereskedés.
Szeretnek cserélni, adni, venni, némelykor
amúgy «szép szerével» is. Összevesznek néhány
rossz lovat, beállítják a vásárra, — hanem előbb
jól megabakolják őket korbácsal, hogy vir-
gonczabbak legyenek. Azt kell aztán hallani,
a mint eldicsérnek egy-egy rossz lovat, melynek a
bőre is csak imitt-amott ép. S végre valakinek
csak a nyakába kötik. Vagy ha épen nem sike-
rült a gebén tudni, cserélnék egymás közt, de
mégis lehet áldomást inni rá.

Azonban vannak olyanok is, a kiknek a
sors nem adott módot vagy alkalmat egy kis
jószág megszerzésére; ilyenkor aztán az erősebb
férfiaknak kell vállalkozni a kocsihúzás szere-
pére, melyet azelőtt egy kis sárga teljesített.

elébe a kelet s egy bibliai mondat följegyzésével.
Az érdekes napló már több kötetet tesz s ezenkívül
sok aquarell-rajz van hozzá mellékelve, a császár
életének főbb eseményeivel. A vázlatokat részben
maga a császár készítette, részben az ő utasítása után
előkelő német művészek készítették, de a befejezés
előtt a rajzot mindig megmutatták a császárnak. A
napló a trónörökös kezében van s egykor igen érde-
kes történeti adalék lesz.

* A siami fejedelem nemrég elhunyt 17 éves
feleségének holttestét nagy pompával égették el s
hamvait Benaresben szentelt helyen tették el. A
holttest drága, jóillatu fákból készült maglyán éget-
tetett el, mely maglya maga 25,000 forintba került.
A hulla öltözte és a mellé tett drágaságok 3 1/2 mil-
lió forint értékét képviselték. A hamvakat s az el
nem égett ékszereket arany hamvvederbe tették s
innepélyes menetben vitték Benaresbe.

* A mézes hetekre vonatkozólag egy angol
író statisztikai számításokat tett s megállapította,
hogy a mézes hetek átlag hat hétnél tovább soha
sem tartanak. Angliában 6 hét, Németországban
4 1/2 hét, Oroszországban 3 hét, Franciaországban
11 nap. A mézes hét az az idő, midőn a nő azt
akarja, mit a férfi, midőn nincs viszálykodás, nincs
első s utolsó szó, egy szóval a kedves tettetés, az
édes család napjai.

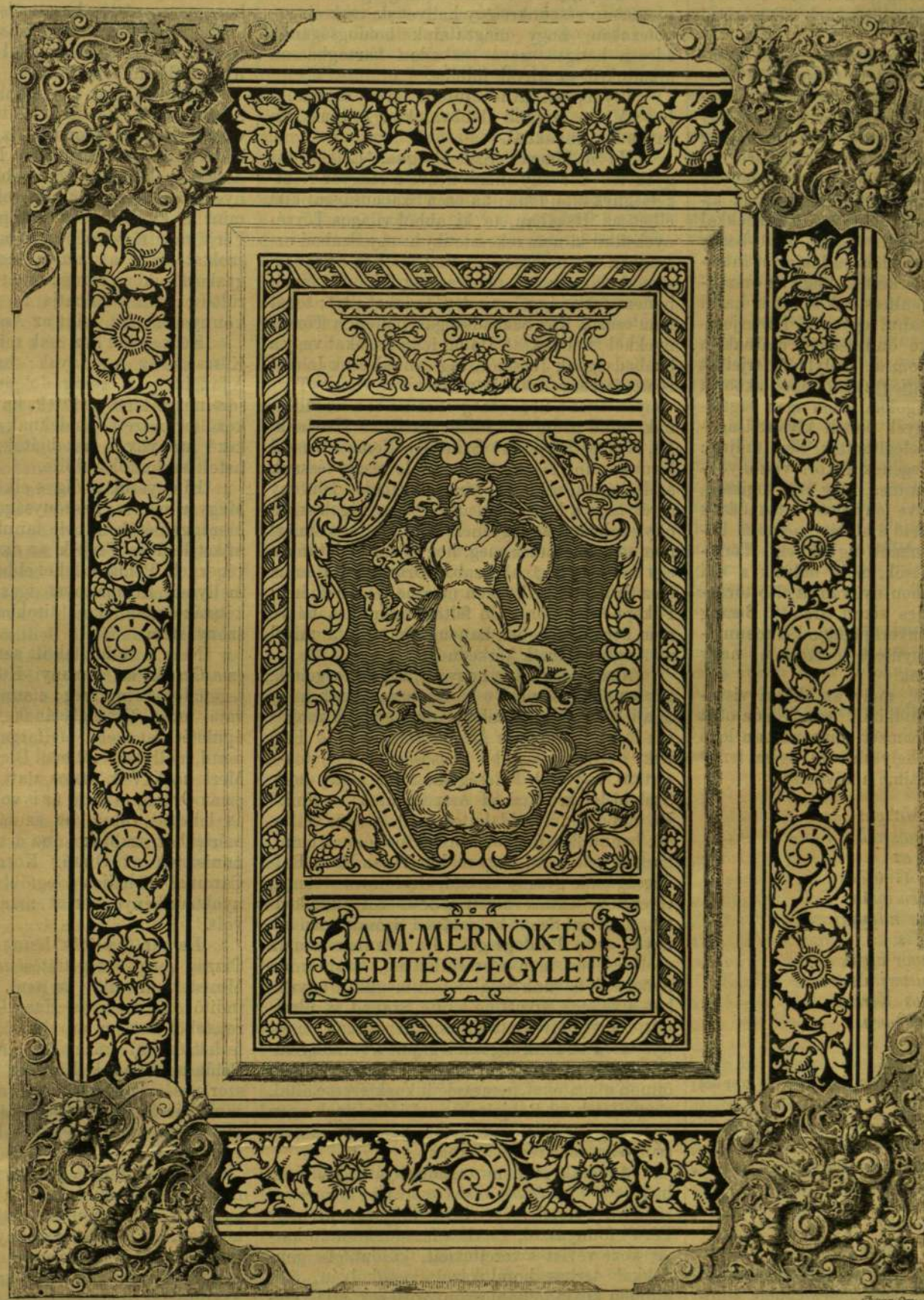
AZ YBL-ALBUM.

A magyar mérnökök és építészek egylete,
mint már volt alkalmunk említeni, ötven-éves
jubileuma alkalmából gyönyörű emlék-album-
mal tisztelte meg a magyar építészek nesztörát,
mesterét, Ybl Miklóst. A gyönyörű emlékkönyv,
melynek külső táblája rajzát ez alkalommal
bemutatjuk, egy a művészi koncepczió, mint
finom ízlés és a kivitel ritka tökélyenél fogva,
a hazában készült hasonló művek között
határozottan első helyen állónak mondható, oly

így előállított minta kiállja a versenyt az ek-
koráig használt rézből vagy aczélból készült-
kel, és e mellett sokkal gyorsabban és olcsó-
ban készül. A kötés sarkait megfelelő ízlésű
antik bronz-éktímenyek díszítik.

A meglepően szép külsőhöz teljesen méltó,
sőt azt még túl is haladja a benne foglalt disz-
okmány művészi kivitelé el. A 13 lapból álló
emlékkönyv minden lapja új motívumokat tűn-
tet elő. Első, azaz címlapja a főthi templomot,
a második a vámpalotát, a harmadik a dalm-
házat, a negyedik pedig a kir. várkert építkezé-

téren hazánk első szaktekintélyének műve. A
bronz munkák mintázatát a mintarajztanoda
szobrászati osztálya, az öntést a Schlick féle
gyár, a vésést és simítást Herpka Károly jeles
tehetségű fiatal hazánkia, a könyvkötő munkát
Gottermayer könyvkötő, az üdvözlő irat szépítő
részét pedig Bajai Béla készítette. Az anyagi
munkák költségei 800 forintba rugnak. Az egész
mű még azzal a speciális érdekléssel is bír, hogy
azt minden részében hazai erőknél köszönhetjük.



AZ YBL-ALBUM TÁBLÁJA. — RAUSCHER LAJOS RAJZA UTÁN.

diszkrétnek, mely későbbi korban is alkalmas
lesz tanúságot tenni hazánk művészi és műipari
fejlettségéről.

A diszkrét 48 cm. hosszú és 36 cm.
széles külső táblázata barna borjúbőrbe van
kötve, melyet sötétebb alapon szélű stilszerű
ornamentális diszkrét, a kissé kiemelkedő
középmezőn pedig az építészeti jelkezőző nő-
alak díszít. E díszítés előállításához használt
sajtoló minta elkészítésénél oly eljárás követ-
tetett, melyet ezuttal alkalmaztak először a
könyvkötészet terén. A tollal készített tervrajzot
ugyanis fényképezési uton czink-lemezre vit-
ték át, a hol az khemiai uton mélyítették. Az

sejt tüntetett föl Rauscher tanár által készített
gyönyörű aquarell-festményekben. Az üdvözlő-
irat a második lapon a vámpalota alatt egy di-
szes iníciálával veszi kezdetét és elfoglalja a
harmadik oldalnak az operaház távlati képe
alatt szabadon maradt helyét és a negyedik a
várkert-építmények alatt az elnök, alelnök és
titkár aláírásával végződik. A következő 9 lap
mindegyike egymástól lényegesen eltérő moti-
vumokkal díszített keretben összesen 270 egye-
sületi tag aláírását viseli. Az egész mű koncepc-
ziója, úgy szintén annak tervezete, valamint a
benne foglalt festmények is Rauscher Lajosnak,
az országos mintarajztanoda jeles tanárának, e

MAGYAR NÖK AZ 1790-İK ÉVI BUDAI ORSZÁGGYÜLESEN.

Fővárosunk társadalmi életében a mult
század vége felé előkelő helyet foglalt el gróf
Beleznay Miklósné, született báró Podmaniczky
Anna szalonja. Itt találkoztak mindazok, kiket
belépésre születésök, rangjuk vagy önszerezte
érdemök följogosított. Főrangú hölgyeink egy
része itt értesült a hazában és külföldön fölme-
rülő nevezetesebb eseményekről, az elme-
ket foglalkoztató eszmékről. Az ide járatos írónak
alkalmuk nyílt fölismerni a magyar hölgyek
műveltséget, annak irányát, fokozatát. Meggyő-

zódást szerezhettek, hogy a nők egy részének neveltetésére igen alantalan fokon áll; a főrangú származásnak pedig német és francia nevelektől magasabb műveltség csillogó máza alatt idegen szellemet sajátítottak el. Ezen találkozás alkalmával szerzett tapasztalatai sürgettek *Kármán Józsefet*, hogy a háziasszonyoknak a nyomtatási költségek fedezésére vonatkozó lelkes ajánlatát elfogadja s az *«Uránia»* című folyóiratot, főleg nők számára, megindítsa. Így akarván irodalmi térre áttölteni azt a közvetítő erőt, mely elszigetelt társas körünket a grófné szalonjában való érintkezés folytán egymáshoz közelebb hozta s általában a női nem előkelőségének, társadalmi jelentőségének elismerését hathatósan elősegítette.

A II. Lipót trónra léptekor megindult hazafias mozgalom hölgyeinket is tette szóltatott. Magyar irodalmi térre áttölteni azt a közvetítő erőt, mely elszigetelt társas körünket a grófné szalonjában való érintkezés folytán egymáshoz közelebb hozta s általában a női nem előkelőségének, társadalmi jelentőségének elismerését hathatósan elősegítette.

E folyamodványt, mely az akkori viszonyok jellemzésére rendkívül becses adatokat tartalmaz, a magyar nemzeti múzeumban levő kézirat után, eredeti helyesírással, egész terjedelmében közöljük. Címe a következő:

A Magyar Anyáknak az Országgyűlésére egyben gyűlt Ország nagyjai s Magyar atyák elejében terjesztett: Alázatos Kérések. 1790-ben.

Jellegje:

Une Femme étoit Capable d'inspirer de grandes choses a Son Roi.
Egy asszony nagy Dolgokra bírhatta a maga királyát.

Maga a szöveg pedig így hangzik:

Kedveseink!
Férjeink,
Atyák!

Valahányszor az Anglusokról szó kerekedik egymás közt való beszélgetésekben, mindenkor hallánk azt önnön ajkaidból, hogy az Anglus, mind természeti tulajdonságaira, mind országának rendtartására nézve legközelebb esett a Magyarhoz.

Ti csudáljátok az ő mély elméjüket, boldog országiasoknak módját; mi pedig, az Asszonyi csifrákodásban való különbéle, hamar, s jó izlésű találmányait; azért, mert titeket amaz, minket pedig ez gyönyörködtetett.

Ti, (a mint távolról értenünk lehete) hosszas tanácskozástok után e jelenlevő országgyűlésben, csak nem utol fogjátok érni a boldog országiasnak módjának becses vezéreteket; Mi pedig, hogy fellépjünk azon helyre, melyen az Anglus Dámák állanak, egyenesen töltetek várjuk a Segedelmet.

Nyujtások Ferjeink! támogatás karjaitokat, mert a Természet minket gyengéknek al-

kotott; de a vidék szokás is már majd csak nem egész magyar erőnkől kivét.

Kérésünk, nem csak nem helytelen, nem csak nem illetlen, hanem hasznos, sőt szükséges is; igaz, hogy szokatlan, de haszna és szükséges mivolta bátorít bennünket a szokatlanság ellen. Engedjétek meg, hogy az Országgyűlési Ülésekben mi is jelen lehessünk; s nem mint végezesteknek Itélő Birói, nem mint veletek egyenlő hatalmu Törvényszerzők, hanem mint bölcs végezesteknek csudálói; s mint önnön véreiteknek Kedves magzatainknak boldogságát igazán szomjuhozó Küldöttek: igaz Anyák.

Szabjátok ki az Haza boldogságának Templomában részünkre egy helyet, de csak eléggé pólcsozan, hogy magzataink boldogságának édesen hangzó szava szabadon harsoghasson ajkaitokról az Anyák felé.

Illyképpen mi is eljutunk feltett tárgyunkhoz; Mi se lésszünk alábbvalók az Anglus Dámáknál s Anyáknál.

Ha a Magyar Szabadságnak Lelke, ősi gyökere Törvényeinkre nézve a Magyar Nemzetiségnek tulajdona; ha ezen Szabadsággal kiki élhet az Hazában, (a ki abból világos Törvények által ki nem rekesztetik) ha egy Szabad országban, egy nemes Politicumi Testben, a Szabadságnak édes érzése, nem csak egy különös tagot, hanem öszveséggel minden tagokat illet; tehát nem csak a Köz Szabadsággal, hanem a Törvényekkel is ellenkező Dolog lenne azokat vagy a Szabadságnak Ju sától, vagy annak csak Jelétől is megfosztani, a kik Nemes létekre, világos Törvények által a Szabadságtól mind el nem tiltanak, mind pedig fele részét teszik az Hazának. Mi, Kedves Férjeink! Szintolty Nemesi Jussal birunk, mint Ti, szintén egy fele részét tesszük az Hazának, mint Ti; nincs is világos Törvény arról, hogy a Magyar nemes Asszonyságok szintolty szabadok ne legyenek, mint Ti; tehát miért nem engedhetétek meg, hogy Szabad létünkre egy Szabad Hazának Szabad Országgyűlésén az igaz Szabadságnak jelen meg ne jelenhetnének? Főképpen, midőn ezen feltett célunkra nézve nem kérünk egyebet, hanem csak azt, a mivel az Anglus Dámák kérkednek.

Akarjátok talám, hogy mi, a ti Feleségeitek, kik a nélkül is mind e koráig házaiknak négy falai közé zárt foglyok valánk, nagyobb rabjaitok legyünk, mint az Anglus Dámák az ő Férjeiké? Avagy nagyobb Dicsőségek fogjátok-e tartani, hogy rab Feleségeitek, mint pedig hogy Szabad létekre Szabad Asszonyaitok legyünk? Ha eddig kedves oldalaitok mellett nem veltétek bennünket nagyobb Jussra méltóknak lenni, hanem csak arra, hogy midőn Ti, az Haza Boldogságának gyarapításáról, Szerelmeiseiteknek, Gyermeketeiknek szerencsétlenségéről elmélkedtek, hogy mi Szent halgatással Szomjuhozánk ugyan azon Boldogságot: De ellenben annak utólerésében nem részesülhetvén, Szomorúan nyögőnk házuken Szegletében meghíult ügyünket, s véletek együtt ne lenne Szabad az elrejtett, vagyis elveszett Kincset Keresnünk; most nyissatok nekünk tágosabb kaput a velünk Született Szabadságra, most nemesítsek meg jobban önnön magukat, nemességünknek érzése által, s emeljétek fel Rabjaitokat a Dicsőségek azon Pólcára, melyen más vidék Nemzetének Asszonysági már régen állanak.

Azt csak el nem tagadhattyátok tollunk, hogy a jó Feleség bőv tárháza a Férj gyönyörűségeinek; Kötelessége is a Feleségnek, hogy Férjét fonnyasztó, s terhes fáradozási után karjai közé véven s verejtékjeit, különbéle gondokkal terhes homlokáról lecsókolván, ötlet minden kigondolható gyönyörűségek által elevenitve s gyámoltassa.

Igazán mondják azt a világ Bölcsői, hogy mennél tudatlanabb az ember, annál szűkebb az ő gyönyörűségeinek határa, annál kevesebb gyönyörűségekre akadhat.

Ha tehát az Ország Dolgainak tudományából kizártok bennünket, ha elfogjátok ezen kűfejt a gyönyörűségeknél, önnémet magatok fosztjátok meg magukat ezen rendbeli gyönyörűségektől való éléstől.

Ha ellenben be vinnétek bennünket az Hazánk Dolgairól való Tudományban, ha utat nyitnátok az Ország Dolgaiban rejtekező temérdek gyönyörűségekre; azzal meggazdagítnátok mibennünk gyönyörűségeknél tárházat; Üres óráitokban veletek edjűt elmélkedhetnének az Haza Dolgairól; s ha egyéb nem találnátok is beszélgetéseinkben, legalább Sziveteiből nevet-

hetnétek az Ország Dolgairól talám néha helytelen itéletételeinket s ebben is gyönyörködhetnétek.

Be mit szólítottok arra, ha azt mondjuk, hogy a Magyar Szabadság majd nem minden tekintetre nézve az, mi hatalmunkban vagyon? Azt mondanátok: ez igen fenn héjózó gondolat, erre gyenge Teremtés az Asszony.

Kedveseink! az Honnyi Szabadságnak védelmezésére emelt erős főlnak ledöntése nem csak acél keménységű csákányok, vasesék s pörlyök által eshetik meg, hanem apró s vékony varrótok, sőt mérő simogató kézkoptatások által is. A Szabadság alá nem csak egy izmos Férfit, hanem egy erőtlén Asszonyt is vermet áshat; csak azon különbséggel, hogy az erős vaseszközökkel hamarabb, a gyengékkel pedig később nyelen a Siralmas munka.

Tollunk függ a Ti Szabadságtok, úgy mint Asszonyotok. Rendes, első tekintetre nézve nevetség, de igaz mondas. Az Orvosi Tudományban világosan megmutatott Dolog az, hogy az Asszonynak elméje gyorsabb, virgoczebb, serényebb mindenemű Dolgoknak feltalálására, mint a Férfité, azért főképpen hogy mivel a Férfit már nevelésben is mély gondolatokhoz szoktatódván, azután is mérő fontos elméleti gyakorlásokban forog; tehát az húzamos elmélet nem találhatja fel mindenekben oly könnyen magát, mint az Asszony.

Kedveseink! ez csak miveletlen természeti Készsége az Asszonynak; ha ezen Természeti Adományt az ország dolgainak szerencsétlenségére nézve kifizényesítitek, ha ezen készen várakozó természeti ajándéknak az köztárgyra igyekező arányt ki kiszabjátok, igen nagy előmenetel várhatok belőle.

Kifizényesül pedig s elkészül az által, ha a Magyar nemes Asszonyságok jelen levén az országgyűlésben, bele tanulnak mindazokba a miket Kedves Férjeik az ország boldogulására végeznek. Példának lehet ebben Franciaország, melynek Kormányát igazán szőlván tovább készáz esztendőknél titokban vitt a Szép asszonyi nem.

Nem is vethetitek itt azt ellen, hogy Franciaország az asszonyi Kormány miatt vesztegetődött volna meg; elannyira, hogy kentelelen vala most Országiasának egész megavasult épületét fenekéből felforgatni, s új épületet tenni, melyben előbbi Dicsőségéhez juthatna. Mert ha XIV-ik Lajos alatt legboldogabb volt ez az Ország (a mint az is volt) azután is mindég az lehetett volna, ha azután is mindig azon mértékhez szabták volna a következő Férfit miniszterek az Ország Kormányzását, melyet Cardinal Richelieu a legfőbb Minister, az Asszonynak kénye szerint már egyszer kiszabott volt.

De bár ha igaz lenne is, hogy Franciaország megvesztegettetésének oka az asszonyi Ministerium volt; az nem csuda, mert annak indító oka, nem az Haza Boldogságának Szeretetéből, hanem az akkori Országoknak megfeszlettségéből származott. Azután ez csak egy Példa miellenünk. Ki nem tudja ellenben, mi szerencsés volt Anglia Annának, Magyar Hazánk Dicső Mária Theresiának s Muszka Országá még most is életben levő Katalinnak országglása alatt?

Tollunk függ a Ti szabadságtok, nem csak mint Asszonyotoktól, hanem mint Feleségektől is. A Sz. Irás mondja, magunk se ellenezük, hogy a Férj Feje az Asszonynak; De ellenben, halljuk meg a Természetnek szavát is: a Természet oly szoros kötéllal kapcsolja a Férfit az Asszonyhoz, hogy valamint az Asszony el nem lehet a Férfit nélkül; ugy egyáltalában a Férfit sem Asszony nélkül. Eme szoros, de édes Biliens (mellyen az Asszonyi nem köve hordozza a Férfit) a Természetnek titka, mely szerént az Asszony vagy édes vagy keserű órákat szabhat a Férfinak.

Ha igaz, hogy «a jó Feleség bőv tárháza a Férj gyönyörűségeinek», valamint igaz is, tehát tagadhatatlan dolog az, hogy nemely édes körülállásokban találhat a Feleség oly kecsesítő szempillantásokkal, melyekben arra veheti Férjének szívét, a mire akarja. Viszáljátok meg bár magukat Kedveseink! igaz valónak találjátok ezen Dologt.

Látván immár belé is tanulva a Feleségek az országgyűléseiben az Haza boldogságára kíváncsi dolgokban, s onnét kitanulván azt a mi legsikeresebb, mind az ősi Szabadság-

nak, mind pedig az Haza Boldogságának nem csak fenntartására is egész erővel azonmúlészunk amaz édes szempillantásokban, hogy a Természetől nekünk adott titkos mesterségeink által ugyanazokra birjuk az Haza terhet vállaink hordozó kedves Férjeinknek sziveiket, a mik mind a szabadságnak, mind az Haza Boldogságának gyarapítására leghasznosabbak.

Ha pedig kirekesztetek bennünket az Országgyűlésből, nem csak meg nem kösolyátok se magatok, se pedig késő Maradékjaitok Fáradságtoknak édes gyümölcsét, hanem gödröt ástok önnémet minden munkátok alá, melyeket az Haza boldogulásának fenntartására tesztet; pedig igen Természetesen, mert eltitkolván előtünk azon eszközöket, melyek az Haza javára szolgálhatnának, lehetetlen lesz tollunk, ha akaránk is, hogy azokat sziveitekben felgyulasszuk s neveljük.

De Anyák is vagyunk! nagy szó ez Kedveseink! Szent e nevezet, melytől vagy megrendülhet szabadságtoknak Királyi Széke, vagy megerősölhetik. Emlőinken függenek Hazátoknak Jövedőbeli Oszlopai, Vérünkkel tápláltatnak a Ti Szabadságtok mellett valaha kikélt Kisded Magyar Oroszlányok; karjaik között forognak országotoknak, eme Dicső Kertnek fiatal Tölgyei; mit várhatok ezen oszlopokból, ha őket parázs agyagból formáljuk? mit ezen országnyokból, ha őket a Szineskedésnek, Puhaságnak, Hízlekedésnek téjével tápláljuk? mit ezen fiatal Tölgyekből, ha őket a magát földig megalázó Rablelkűségnek hideg vizével öntözük? ha a mi emlőnk a Szabadságnak érzékeltensége miatt annyira elfonnyadnak, hogy a Törvénytelen Uralkodónak csak árnyékára is becsnek, holott valaha annak Dühössége ellen is föllelé emelkedtek? mit várhatok, ha vértünk nem az igazi nemesi Szabadságtól buzog? mit várhatok, ha karjaink a Rabságra édesgető mézes horog után önként kiterjednek?

Az Anya veti meg szivében gyermekének a Szabadság talpkövet vagy ellenben a tejjel együtt Gyermekében öntheti az Honnyi Szabadságot iránt való idegenkedésnek Lelkét, mert a legelső szó is, melyet Gyermekének erőtlén nyelvvel rebegtet, vagy Szabadság, vagy Rabság lehet.

Ha immár beiktattok bennünket is a Szabadságnak Titkaiba, ha ki nem tiltotok az Országgyűlésből az hol leginkább öregbedhetik a Szabadságnak érzése; ha Ti bennünket valamint Mi Magzatainkat, tápláljátok a Szabadságnak édes Téjével, tartósak lesznek az oszlopok, erősek az Oroszlányok, a Vidék s Országlóknak káros Visszaélések után nem törpülnek le a fiatal Tölgyek, hanem magosan emelik bokros tetőjüket az Ég felé s kacagva nevetik ki a Ti Szabadságtok ellen törekedő Vidék Pajkosságát. Tartoztok tehát ezzel nekünk, úgy mint Férfiak, mint Férjek, s mint Atyák. De tartoztok úgy is, mint igaz Polgári Hazánkban.

Az Országgyűlésben szó kerekedik, vagy az Haza szükséges terheinek közös elviseléséről vagy pedig az Haza Boldogságára célzó hasznos Dolgoknak előmozdításáról.

A szükséges terhek közül csak az egy Hadat vesszük elől. Ha az Országunk ellenségei vagyunk édes ölegetések s csókok által, vitéz Lelket önthetünk az ellenség ellen az Haza védelmére kikélt Férjeinkben s Fijainkban? Az egy hajszálon függő győzelemnek kimenetelét a Görög s Római Asszonynak példája szerint meghatározhatjuk; sőt ha a dolognak szorgos ügye egy hozná magával, magyar vitézséggel magunk is édes Hazánk védelmére fegyverhez japhatunk s gyenge karjainkkal öregbithetjük Kedves Férjeinknek s Fijainknak az hosszas ütközethet már-már csüggedező erejüket. Szóval, utolsó csepp vérünket is készek vagyunk Édes Hazánk ügye mellett kiontani!!!

Eger várát jó darabig védelmezték az Asszonynak, az Osmán dühös erője ellen, pedig csak Férjeinek különös unszolásokra: Hátha még néki gyallatott volna szívek az Országgyűlésben, közakarattal elől bátorító nőgatosok által? Az ilyenek az Országgyűlésben egész szíveink szívét hatván, az hadnak könnyebb s boldogabb elviselésére örömet adó szánnánk asszonyi arany, ezüst, gyöngy és Drágaságainkat is; melyektől, ha az Ország terheitől való meggyőződésből idegenkedő módon kirekesztetünk (megvalljuk erőtlenségeinket is) igen nehezen válunk meg.

Az Haza boldogságának előmozdítására

hasznos Dolgok közé pedig számálljuk a többiek közül az egy Tudományokat.

Ha az ékes vagy hasznos Tudományoknak tudós magyar társaságok által leendő gyarapodásáról gondolkozik az Országgyűlés, felferjed a mi szívünk is az előadott okok által, azoknak szeretetére, melyből az következik, hogy a Tudós Társaságnak Tagjai mind Pénzbeli, mind pedig az Asszonyi édesgető s elevenítő Dicséreteink által önként nem csak támogatni fogjuk, hanem bennünk is fellobban a Tudományoknál Lángja, úgy hogy a magyar Nemes Asszonyságoknak termékeny elméjére nézve a vidék nemzeteknek bámulatára Magyar Saphokat, Corinnákat, Madame Sevigneket, Madame Trafigniet számállhatna Dicső Országotok.

Ha bennünk felgyulad a Tudományok iránt való buzgó Szeretet: abból meg az is fog következni, hogy magunk is kedvelvén a Tudományokat, önnön Magzatainkat is nagyobb szorgalommal gerjesztetnek azoknak megtanulására. Ki nem tudja pedig, hogy az Anyáknak majdnem mindenkor hathatósabb erője vagyon az ő Fijainak szivére, mint az Atyáknak? azért, mert azoknak kecsesítő Anyai intések édesebb mindég, mint az Atyáknak fenytő vesszőjök.

Ez által ahoz is lehetne jutni, hogy így a Magyar Ifjuságot, melynek mély s egyszersmind virgocze elméje vagyon ugyan, de mindegyik bal szemmel s komor kedvel foglalatatoskodott a Tudományoknak gyakorlásában, hogy, mondánk, a Magyar Ifjuságot nem kellenék kemény módokkal a tanulásra ösztönözni, mely dűrva véle való bánást megszóván az Ifjú, majdnem egész jövedő életére Dűrva s faragatlan természetü marad.

Hát a Magyar Tudós Társaságoknak felállításából, melyekre már így is szegény Tehetségeinknek nagy részét feláldozni készek vagyunk, mi haszon származna mind az Anyai nyelvnek kifényesítésére, mind pedig ebből az egész Hazára? A Magyar Nyelv kipillérozásának hasznát elhalgattok itt; mert azokat bőven megmutatta a Védelmezett Magyar Nyelv.

Csak azt adjuk hozzá, hogy a Nemzeti nyelvnek fényesítése leginkább az Asszonyi nemtől függ; mert azon ékes és édesded hangnak, melyben a Nyelvnek kellemetessége áll, itélő bírja egyenesen a gyenge és csinos asszonyi hallás. Azután világos dolog az is, hogy a Nyelv a Szép nemmel való társalkodásban úgy nevezett Assemblékban leginkább fényesül. Ha hogy egyszer a külső Ország Cavaillérok nem fognak a megnevezett Assemblékban egyéb nyelvet hallani, hanem csak Magyar, Széltébe fogják tanulni Hazai nyelvvitelt éppen csak azért, hogy Hazánkban Szépeivel beszélgethessenek.

Már ha elzárjátok előttünk az ország gyűlése Hazánkban ajtóit, ezen tetemes hasznok mind füstbe mennek s ki ad rólók számot a külső nemzetek előtt? Mi nem. Mert még valaha ezen előtűkben terjesztet Kérésünk a Magyar Nemes Asszonyságoknak Dicsőségére, a Magyar Nemes Uraságoknak pedig gyalázatára beiktathatódik a Külső ország Történetes könyvekben s azt találják a Vidékek a Magyarok felől itélni, hogy helyes volt a Magyar Nemes Asszonyságoknak kérése, de helytelen annak bé nem teljesítése.

De minek vitattuk mi, minek támogatjuk fontos okokkal Kérésünket? Híszem, midőn Ti Kedveseink! az Haza boldogságáról gondolkoztok az Országgyűlésben, már önnémet titkon részessé tesztet bennünket az Országgyűlésben, mert vallyon kiket akartok az ország neve alatt boldogítani? Magukat is. De bezeg, és leginkább Hölgyeiteket, gyermekeiket.

(Vége köv.)

Közi: GÖZ JÓZSEF.

A NÁLUNK JÁRT BUKOVINAI MAGYAROKRÓL.

Visszakívánczoknak tehát a bukovinai testvérek idegenből az «örökös hazá»-ba, kívülről az «anyaföld»-re, a Szucsava folyó mellől a Duna és Tisza «mellyekére».

Régóta áthallatszik eső panaszzavak a besztercei havasokon, régtől fogva irogatják kesergő leveleiket az itthon maradt testvérekhez s vegre eljötték személyesen is, hogy lássanak ok is s felnyissák a magyar népek is, a melynek még képviselői és újságírói között is akadnak, kik azt kérdezték róluk, hogy: hát tudnak ezek magyarul? Bizony tudnak, egy kicsit jobban is talán, mint mi itt Budapestben.

Itt jártak és gyönyörködtek Budapestben, melyet fővárosuk óhajtanának Bécs és Csernovicz helyett; eljártak «kormánytól — királyig», «újságíró tekintetes uraktól — városi és világi nagyságos és méltóságos urakig»; s mindenütt, a merre megfordultak, szívesen látott vendégeikül üdvözölték őket, nemcsak kinn a társadalmi körökben, benn magában az «ország-község háza»-ban is. Meleg hangok emelkedtek mellettük az országgyűlésen, jó reményekkel kecsegtette őket a pénzügyminiszter, sőt «a számadó miniszter» a «tekintetes és nagyságos országgyűlési ur» is (kit egyikök elragadtatásában «ő szentség»-nek nevezett) hosszasan beszélt velök, kikérdezvén bajaikat s kívánalmaikat szögírói végire, mint a jó orvos betegétől.

A hat tagból álló küldöttség között őt közönséges földmivel volt, de olyanok, kik középünk legértelmesebbjeivel is bátran kiállják a versenyt. Mégis természetes, hogy az ő egyszerű gondolkozásomdukkal el nem tudták képzelni, miért tárgyai ok a közérdeklődésnek?

Kántor uram (nem hivatalára, csak nevére nézve kántor) volt a társaság nesztora, legimpozánsabb alakja; arca határozott mása a Deák Ferenczének. Vele esett meg, hogy egy helyen azt kérdezték tőle: maga a bíró? Mire ő önrizzel azt felelte: most nem, de voltam!

Ő lehetett arra büszke, hogy az «országgyűlési ur» a küldöttség kihallgatása után őt még egymagában is visszatartotta s kikérdezgette — «finomul, nem olyan parasztos», mint a hogy ő aztán nekünk elbeszélte tudta. — Kérdezte: nem a község pénzen jöttek-e Pestre?

«Nem bizony nagyságos uram, annak egy picizulájához se nyúltunk, a magunk pénzcséjén gyűntünk idáig; de ugyan meg is fogyatkozánk pénz dögában (fordította vissza a kérdést), kérjük is azért méltóságodat — rossz néven ne vegye — hogy minket egy kevéssé megsejelen, s hogy nyisson utat most már nekünk Magyarországon, hogy mehecsünk szabadon vissza.»

Szében hangzó kérvényt szabadjegyért nem látott még az államvasutak igazgatósága, mint ebben a pár szóban: nyisson utat nekünk Magyarországon — kifejezve volt. Meg is kapták a szabadjegyet Budapesttől le Pancsova vidékéig, a hol az állami telepítvényeket nézték meg s onnan fel egész a galicziai Przemyslig; a megsejelés sem maradt el, az országgyűlésen közel 200 frt gyűlt össze számukra.

Mindannyian, a kik körülöttök voltak, nem tudtunk betelni a jó magyaros arcok látásával, mohón hallgattunk minden szavukat, mert a legzamatatosabb magyaros kifejezésekben (a minek pártját csak «Csik ország»-ban lehetjük) a legzozanabb magyar észjárás nyilatkozott, s olykor a becsületes naivság mellett az egyszerű, keresetlen, de annál mélyebb kedélyű humor.

Kántor uramnak mutatott Deák Ferencz arczképét, hogy: imhol a testvére! Nézte, nézte, nem volt idegen a kép előtté s csak annyit mondott rá: Uram én már öreg vagyok (pedig de hogy az: hatvan éve dacára tíz hónap előtt keresztelést tartott), de úgy tiz esztendő előtt kiállottam volna vele!

Az egyetemi könyvtár teremt nagy elragadtatással nézegette. Az igazságos Mátyás király könyveinekészlete (a Korvinákkal) nem győztek betelni. A diszes olvasóterem, a hol «sok diák-ember tanolt» akkor is, a hol a «császár» képe is ott van «huszár ruhában», egészen kimerítette magasztaló szavaik szótárát. Kántor uramról az elragadtatás netovábbja abban nyilvánult, hogy tudományos lelkesedésében e szavakkal fordult hozzám: kérem, nem lehet itt kalandáriumot venni!?

Midőn a színházban jártak, akkor este a Szikszai vendéglő kis termében vacsoráltunk. Kérdeztük, hogy tetszett Blaháné? — Az osztán derék egy fejr-nép! — mondá Darabos uram, a ki már már megszokta magát Daradicsnak nevezetni.

Hát elvinné-e Bukovinába? — Bizony elvinném én — szölgőlnak! Unszoltok őket vacsora után, hogy énekel-nének valamit, de restelkedtek rágyújtani nótáikra, mikor a theatrumban ép akkor oly szép nótázást hallottak s még a mellett, midőn ott volt közöttünk a «főszíness» ur, a népszínház igazgatója. Högnye állottak volna őt nótára kezdeni az előtt, a ki még Blahánának is igazgatója. Mit el nem képzelték, hogy kell tudnia annak énekelni, a kinek alattvalói is oly győ-

● ●

jobb kézzel, baljában könyvvel. Feje fölött, szintén carrarai márványból, Mária látható, karján a kised Jézussal.

A csángók küldöttsége Budapestről Pancsovára utazott, hol szintén szíves fogadtatásban részesült. A telepes községek bizottsági elnöke: Szabadkay Ignác herтеленfalvi jegyző, több pancsovai polgárral, előjük ment a határig s üdvözlő beszéddel fogadta. A Trombita szállóháznál pedig a város nevében Péter Pál főjegyző fogadta őket. Megnézték a falvakat, hová telepíthetők lennének s este a városban lakomát rendeztek számukra. Nagy György kormánybiztos a körülményekről nem lehetett vele, mert az árvízveszély elhárításánál kellett működnie, de később ő is szívesen fogadta.

A színész-kongresszus e hó 12-én nyit meg a megyeházán. Huszonkilenc színtársulat volt benne képviselve 59 tag által. Elnökül Ribáry József miniszteri tanácsost választották. A gyűlés fő tárgyai voltak: központi iroda szervezése és a fegyelmi szabályok megállapítása. Legelőször a központi tanács évi jelentését olvasták föl, mely általában jó hatást tett. A törvényhozás évi 1000 forintot szavazott meg az irodára, a miért a gyűlés küldöttségileg mondott köszönetet a belügyminiszternek. A lefolyt évben a tanács 1693 ügyet intézett el, a 65 szerződéseséi vádól is 49-et. Színigazgatói engedélyért 55 folyamodott és 39 nyerte meg. Az igazgatók a színezi névsor bejelentésében, az illetékek befizetésében nem tanúsítanak valami nagy pontosságot, de vannak dícséretes kivételek. Az évi bevétel 2088 forint, a kiadás 3216 forint volt. A nyugdíjra 8785 forint folyt be s ezt 605 forint terhel, mit s a hiány fedezésére fölvetett kölcsönt levonva, marad 7731 forint. A gyűlés a központi iroda szervezésére vonatkozó javaslatot rövid vita után elfogadta. Hosszas viták jártak azonban a fegyelmi szabályok, s végre visszaadták az igazgató tanácsnak, hogy a jövő közgyűlésre újra átdolgozza. Majd a kezdő színészek fölveteli ügyét tárgyalták, s azt határozták, hogy ezúttal fölvételi vizsgát kell tenni mindenkinek, s a vizsgáló bizottság alakításáról az igazgatótanács intézkedik.

A jövő évre pályázatra kitűzött orvosi kérdések közt van egy háromszáz forinttal díjazandó: a pokolvar természetéről és gyógyításáról. A magyar akadémia 1835 vagy 36-ban hasonló kérdésre Toperczer Ödön H.-M. Váshely város orvósának értekezését szíves aranyal díjazta; mert számos példáját saját tapasztalataival támogatta, lévén H.-M. Váshely a pokolvar egyik fészke; a németes irányú értekezést azonban az akadémia, magyarosba átdolgoztatta véget, szerzőnek visszaadta. Ha még megvan az értekezés: adatait méltó lenne fölhasználni.

Vénus planetának a nap tányéra előtt 1761. és 1769-ben, a jelen században pedig 1875-ben és ez idén december 6-án történt elvonulása alkalmából föléltjük, hogy e ritka égi jelenetnek 1769-ben csak két tudós magyar jezsuita: Hált Miksa és Sajnovics János vala, mint szakértő csillagász, tudomány megfigyelője, és rendszeres mérési számításokkal ismertetője. A mondott 1769. évben ugyanis Keresztély dán király nevében, a szerencséséről és három év múlva bekövetkezett tragikus végéről híres Struensee miniszter megkereste Mária Terézia kormányát, hogy küldjön az éjszakai sarkkörhöz, Vart-housba, a Vénus átkelésének vizsgálatára szakértő csillagászokat. Királynőnek a nevezett két magyar jezsuitát bízta meg a színtyul tudományosan érdekes, mint kitüntető küldetéssel. A vizsgálat eredményét Hall, a következő évben, a tudományos világunk bemutatá, melyet az 1874-ki és mult heti vizsgálatoknál bizonyára figyelembe vettek; Sajnovics pedig a kopenhágai akadémiában folólasott ily című értekezéssel: „Megmutatása annak hogy a lappok és magyarok nyelvzetése — idoma — azonos”, oly dolgot pendített meg, melyet az utabbi kor nyelvészeti nyomozások annyiban támogatnak, hogy a magyar és a finn-lapp nyelv közt van ugyan némi rokonság, de ez még nem azonososság. — (H. L.)

Mai számunk egyik hirdetése Neruda Nándor Eau de Cologne-jára hívja föl a figyelmet. Budapest egyedül a nevezett cég készíti e vizet, mely szám-talan hasonló külföldi készítménnyel kiállja a versenyt, sőt erejét és jelentékeny szagát illetőleg azokat jóval felül is mulja, s minthát mint hazai gyártmány a magas vámnak alá vetve nincs, igen természetes, hogy ára is jóval csekélyebb a külföldi készítmények áránál.

Mai számunk vidékre menő példányai mellé a „Hölgyek Lapja” előfizetési felhívás és Milaszin Vilmos lezártított áru könyveinek jegyzéke van csatolva.

Helyreigazítás. E lapok 49-ik száma „mi újság?” című rovatában a kézdívasárhelyi temetői ünnepéről szóló közleménybe egy téves adat csuszott be; néhai Takács János örökösei 100 forint alapítványt tettek le báró Szentkereszty Stefánia ó nagysága kezébe, az általa fenntartott human intézetek részére; továbbá 50 forint alapítványt a kézdívasárhelyi ref. egyház pénztárába, oly czállal, hogy az alapítvány évi kamatját élvezze a helybeli felső népiskolában a természetudományok és számtanból legkitünőbb tanuló, míg az iskola fennáll, s megszűnése esetében használja föl a ref. egyház felekezeti iskolájában, hason czélra. Ez a tényállás, de az én kezembe sem az örökösek, sem báró Szentkereszty Stefánia, egy fillért se tettek le, mint a nevezett cikkben állítva van. Kézdi: Váshely, decz. 5. 1882. — Székely János, ref. pap.

A „Jogtudományi Közlöny”, december 15-ki (50-ik) száma következő tartalommal jelent meg: Hitelek-könyveinkről. Dévény Henrik íg. m. oszt. tanácsostól. — Bélyeg- és illetékgy. Engiczky Gábor sátoraja-új helyi ügyvédől. — Jogirodalom: Válasz B. L. ügyvédnek Dr. Herczegh Mihály esdőtörvénynek bevezetése fölött írt bírálatára. Dr. Herczegh Mihály egyetemi tanártól. — Irodalmi parasztlázadás, Dr. Dell. Adami Rezső budapesti ügyvédől. — Törvénykezési Szemle: A visszavételbiztosítás. Dr. Földváry István-tól. — Bírói illetőség az apasági perekben. Tóth Gáspár selmezi ügyvédől. — Az utóajánlat, Dr. Flegmann Jenő nyíregyházi ügyvédől. — A végrehajtási törvény 34. §-ához. Dr. Herczegh István-tól. — Királyi táblai döntvények. — Különfélék. — MELLÉKLET: Curia határozatok. — A budapesti királyi tábla elvi jelentőségéről határozatai. — Kivonat a Budapesti Közlönyből.

Előfizetési felhívás

A „Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok”, 1883-ki évfolyamára.

Lapunk azon t. olvasóit, kiknek előfizetése december hó végével lejár, fölkerjük az előfizetési mellobbi megújítására, nehogy a lap küldésében fonnakadás álljon be. — Előfizetési feltételeink:

Egész évre:

A Vasárnapi Ujság — — — — — forint 8 —
A Vasárnapi Ujság a „Világkrónika”-val együtt. — — — — — 10 —
A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok — — — — — 12 —
A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok a „Világkrónika”-val együtt — — — — — 14 —

Félévre:

A Vasárnapi Ujság — — — — — forint 4 —
A Vasárnapi Ujság a „Világkrónika”-val együtt. — — — — — 5 —
A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok — — — — — 6 —
A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok a „Világkrónika”-val együtt — — — — — 7 —

A Politikai Ujdonságok utabban két hetenként megjelenő gazdasági melléklettel van bővítve.

A „Világkrónika”, mióta bővített terjedelemben jelen meg, állandóan nagyobb elbeselezéseket és regényeket is nyújt olvasóinak. Így Verne Gyula kitűnő francia írónak már két érdekesített új regényét közölte minden számban egy-egy képpel. — A Világkrónika ezen felül, mint hetilapjának közleményeinek kiegészítője, a hazai és külföldi általánosabb érdekű eseményeket, az azokban kiválóan szereplő személyiségeket népszerű nyelven írt magyarázatokkal kísért képekben mutatja be; közöl tájékoztató cikkeket, utirajzokat. nép és tájismertetések. szemléltető jeleneteket, a hazai és külföldi közérdekű mozzanatokról, találmányokról, fölfedezésekről, ugy szintén mulattató apróbb közleményeket, közhasznú tudnivalókat stb.

Az előfizetések a „Vasárnapi Ujság” és „Politikai Ujdonságok” kiadó-hivatalába Budapest, egyetem-utca 4. sz. küldendők.

Egyes előfizetéseket legelőszörüben postautalvány által eszközölhetők, melyre bementesítésül csak egy darab utokrajzáros bélyeg szükséges. — U előfizetőknek sziveskedjenek megrendelésüknek nevüket, lakhelyüket, valamint az utolsó postát világosan és olvashatólag kiírni. — Regi előfizetőknek legelőszörüben ugy járnak el, ha czimszálalagokból, melyek alatt lapjait kapják, egyet a posta-utalvány szélére fölragasztva, beküldenek a kiadó-hivatalnak. — Külföldi előfizetésekhöz kérjük a postailag meghatározott viteldíjat is esatolni. — Gyajtióinknak tie előfizetett példány után egy tiszteletpéldányt szolgálunk.

Ugyancsak a Franklin-társulatkiadó-hivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) megrendelhető:

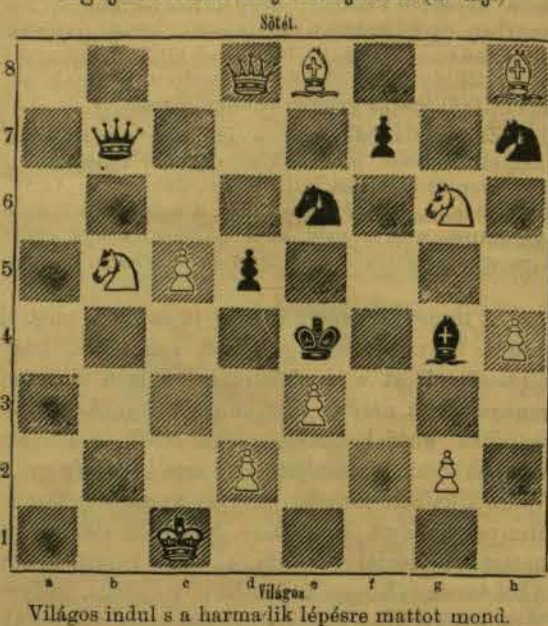
„Képes Néplap és Politikai Híradó”

a legelőszörü ujság a magyar nép számára.

A Képes Néplap egy évre — — — — — 2 forint.
A Képes Néplap a Világkrónikával együtt — — — — — 4 forint

SAKKJATÉK.

1201-ik számú feladvány. A „Chess Monthly” legújabb feladványtornájából. (I. díj.)



Világos indul s a harmink lépésre mattot mond.

Az 1196. sz. feladvány megfejtése.

Ehrenstein M.-tól.
Megfejtés.
Világos. Sötét.
1. Ha2—b4 ——— Ba1—c1
2. Vc6—a4 ——— Hb2—a4: (a)
3. Hb4—c6 matt.
a.
2. ——— Fc4—b5
3. Hb4—c6 matt.

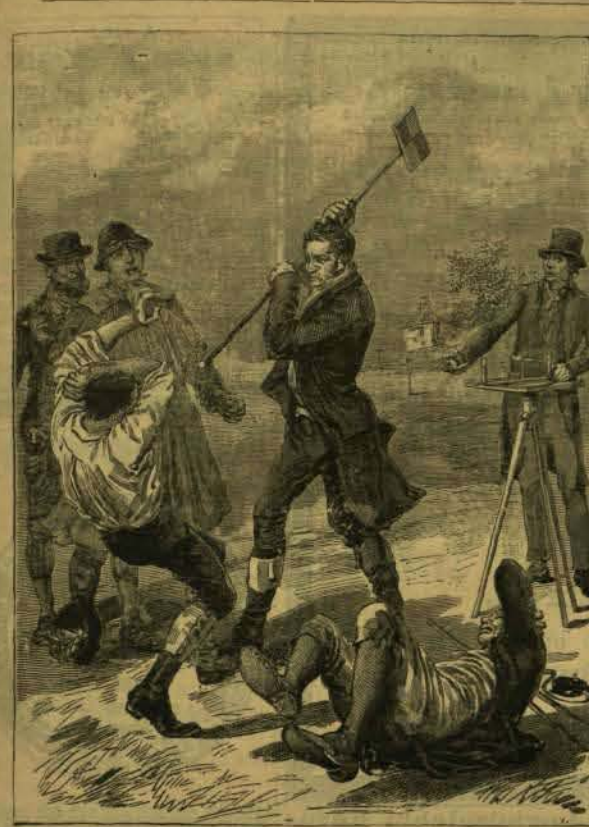
Helyesen fejtették meg: Veszprémben Fülöp Józ. Nagy Dobronyban Németh Péter. Budapest K. J. 6. F. H. Andorfi Sándor. Veszprémben Vessel Arnold. A pesti sakk-kör.

HALÁLOZÁSOK.

VÁLI FERENCZ, a pápai ref. kollégium veterán tanára, meghalt e hó 14-én 72 éves korában. Sokan fogadják e gyászírt mély megdöbbenéssel, mert az érdemes férfit tanítványai mindig megőrizték a jeles tanár emlékét, s halálával gondoltak rá. Váli sokáig mint gyakorló orvos is működött. A természetudományok első művelői közé tartozik, s ő irt először magyar nyelven ásványtant. Jóka nevelésére, kinek néne Eszter most özvegyen maradt felesége, nagy befolyással bírt, s a kitűnő költő mindig kegyelettel szokott megemlékezni róla, s a halál-hír vételére azonnal elutazott Pápára. Válit a forradalom után hívták meg a pápai főiskolához, melynek tanárát a szomorú időkben oly híven ápolták a nemzeti szellemet. Tanári működése felszázados jubileumát a jövő évben akarták megülni, készültek is rá, de a tervezett ünnepély immár gyászszá változott. A jeles férfit, kitűnő tanár emlékét nemcsak a pápai kollégium története őrzi meg, hanem számos tanítványai is.

LOUIS BLANC, a hírneves francia publicista és demokrata történetíró meghalt élete 73-ik évében, Cannesban, hová üdülés végett ment. Már régen betegeskedett, s utóbbi években ezért nem szerepelt nyilvánosan. A munka szervezéséről („Organisation du Travail”) irt munkája alapította meg híret a harminczas években. Aztán „Histoire de dix ans” című munkája (1830—1840) rendkívüli hatást tett, ugy hogy Franciaországban egymásután négy kiadásban, s egyidejűleg Németországban a fordítás is hasonló számú kiadásokban jelent meg. Héví, igazság-érzet, a stíl szépsége egyaránt nyert híveket és olvasókat. A mű népies kifejezése volt az ellenzéki panaszoknak a júliusi kormány ellen. Még közvetlenebb csapást szándékozott mérni a fennálló uralom ellen a „Histoire de la Revolution Française”-zel. Ennek első kötetében már kitérte a helyezi szerző a közel jövőre a szociáliszmus keletkezését. Az 1848-iki forradalom a merész reformátort az ideiglenes kormány tagjai közé emelte. A forradalom után Angliába menekült, a hol folytatta publicistai tevékenységét. 1870-ben visszatért Párisba. 1871-ben megválasztották képviselőnek és mint ilyen a szélső baloldalon foglalt helyet, melynek egyik kiváló oszlopa volt. Számos politikai rópiratot és hírlapi cikket irt s különösen a „Rappel”-ben, melyeket önálló kötetben is kiadott. Holttestét Párisba szállították s e hó 12-én állami költségen, egyházi szertartás nélkül temették el. A koporsót roppant tömeg kísérte. A sírnál Edmond Karoly a Hugo Viktor által irt beszédet olvasá fel, melyben az istenben és lélek halhatatlanságában való hit nyert kifejezést. Beszélték még H. Martin, Barodt, Magier-Montjan, Loocry és néhány kevésbé ismert egyéniség, kik szónoklataik közben a közönség tetszés rivalgása mellett éltették a köztársaságot.

ANTHONY TROLOPE, jeles angol regényíró, kiról Pulszky is oly melegen emlékezik meg emlékirataiban.



Stephenson megátadása az első vasút építésénél.
A „Világkrónika”-ból.

nak most megjelent utolsó kötetében, e hó 6-án meghalt Londonban 67 éves korában. Műveiből magyarra is több le van fordítva.

Elhunytak a közelebbi napok alatt: GEROMETA Titusz, kir. törvényszéki bíró, a Ferencz-József-rend lovagja, 62 éves korában, Budapest. — NÉMETH József, babócsi apát, veszprémi kanonok, 78 éves korában, Veszprémben. — VUKOVICH SÉB, Vukovich Gábor megyei tisztviselő egyetlen fia, az 1849-iki magyar miniszter unokája, Temesvárt, s hamvait nagyatyja mellé, a beregszói családi sírtólba helyezték. — CERNY MIKLÓS, nyug. pénzügyi igazgató, 64 éves korában, Pozsonyban; SZENTGÁLY JÁNOS, földbírtokos, ki a szabadságharcban honvédfőhadnagy volt, 59 éves korában, és KRUCSEVITS JÁNOS, végzett jogász, 23 éves korában. — SKULTÉRY LÁSZLÓ, elemi tanítézet-tulajdonos és igazgató, 44 éves korában, Győrött; ugyanott PAIX FERENCZ, plébános, 72 éves, és LERNER MÁRTON, földbírtokos, 66 éves korában. — SCHÖNER IMRE, ügyvéd és a szabadságharcban honvédfőhadnagy, 56 éves korában, Szegzárdon; ugyanott BARBACSY LAJOS, megyei írnok, 36 éves korában. — TÖRŐ GÉZA, a magyar kereskedelmi bank fiatal hivatalnok, Merában, hol gyógyulást keresett. — KARDOS JÓZSEF, ki számos éven át volt segédszolgabíró, Magyar-Csékn. — VALÓ LÁSZLÓ, a nórágymegyei veterán orvos dr. Való János fia, Dombóvárt. — SÉNA GRÖBÖZ, állami iskolai tanító, 71 éves korában, M.-Láposon. — BICSAI SÁNDOR, gyergyó alfalvi népiskolai tanító, 34 éves korában. — PÖSKÉS KÁROLY, városi tanácsos írnok, Székely-Udvarhelyen. — CSERNA MIHÁLY, betűszedő és javítóknak a Wilkens és Waidl-féle budapesti nyom-

dában, 30 éves korában. — KOZOCSA ISTVÁN, törvényszéki írnok, 30 éves korában, Erzsébetvárosban. — FRANK JÓZSEF, Baranyamegye volt főjegyzője, ki huszonegy évig szolgált a megyét, s a tullesztített munka elmebajt hozott rá és az országos tébolydában végezte be életét.

ÖZV. BOTKA JÁNOSNÉ szül. Nedeczky Franciska, népes család tiszteltemelő matrónája, 77 éves korában, Gesztiben. — POROSZLAY ADEL, a nyíregyházi felső leányiskola igazgató tanítónője, 23 éves korában. — ÖZV. CSOLNOKY FERENCZ szül. Reviczky Karolina, 74 éves korában, Veszprémben. — LENKE GYULÁNÉ szül. Hartmann Katalin, élte leg-szebb korában, Sopronban. — ÖZV. VÁSÁRHELYI JÓZSEFNÉ szül. Szántó Karolina, Ér-Olasziban. — VAJDA SÁMUELNE szül. Mezei Grácia Johanna, Kolozsvárt; ugyanitt BARCAY MARGNÉ szül. Gundhárd Teréz, 28 éves korában. — TÖMÖR GRÖBÖZ szül. Pscherer Emma, a köztisztelőben élő kereskedelmi tanácsos neje, 35 éves korában, Budapest, kinek halála alig egy év alatt már a harmadik tagjától fosztja meg a Tömör-családot. — ÖZV. KESSEY ELEKNÉ szül. Holló Somogyi Amália, 50 éves korában, Székes-Fehérvárt. — TÖRŐ KÁROLYNÉ szül. Frankó Laura asszony, 26 éves korában, Turkevén.

SZERKESZTŐI MONDANIVALÓ.

BÉCS. S. G. K. — Egyszerint a „nem közölhetők” közé iktatnók valamennyit, ha köztük az „Ellenudstam” kezdetűnek a formája, hangja, meg nem ragadta volna figyelmünket. Tartalmában azonban ennek sincs semmi új, a mi a közlésre érdemes volna. Bármily „kedves” foglalkozása is őrés óráiban, a költészet: gonfoljon s érezzen inkább többet s írjon kevesebbet, talán hamarabb cztél ér.

D. L. Jó lesz először a ban és ba közti különbséget megtanulni, mielőtt versírára adná magát. Kétszer is írja, hogy verseit szíves bírálatunkban ajánlja. A versek egyébiránt a lehető legzsebbe bírálat mellett is kritikan alulnak.

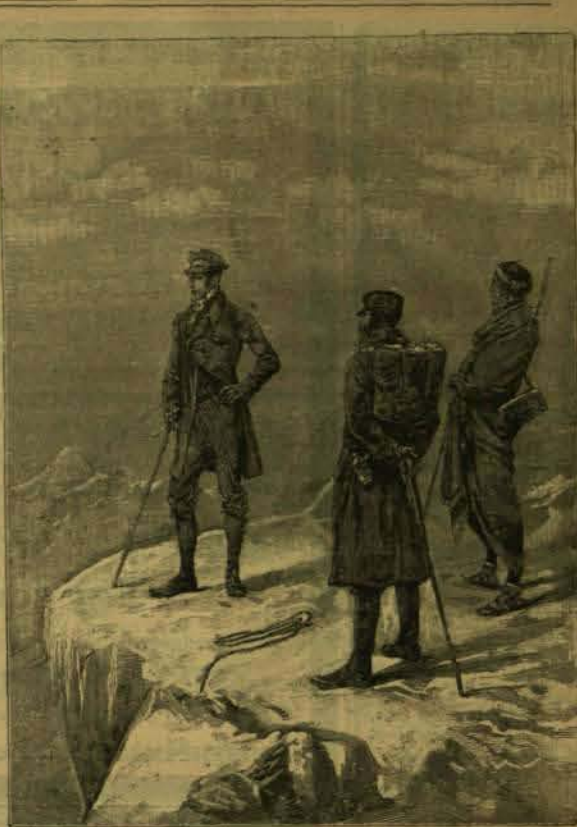
HÍRÖS VÁROSI. Ferencz bácsi, a kit kívülről az eső, belülről a bor áztatott meg, csak hadd dőlögjön tovább is az utcán, részünkről józan állapotában sem kívánunk vele találkozni.

A. G. A tehetség nyomai látszanak némelyik darabban; különösen a Csak egyszer kezdtél jól indul. Baj, hogy minden strófa két — illetőleg három — utolsó sora kiesik a rhythmusból; az első strófában két, a másikkban három ily végső van. Az egészen befejezése semmit mondó közeli. A többi darab még gyöngébb. Ha több nyugalommal s meggondolással dolgoznék: közölhetőt is adhatna; így nem.

Jászberény. Ny. K. J. Nem látnak. Uti gondolat. Most jól van. Silvia. Erre a kérdésre már kétszer megfeleltünk szerkesztői mondanivalónk közt. Hollo. Nem tudjuk: valami róka hitette-e el, hogy csinosan tud énekelni? Bizonyosan valami sajáért tette. A hang egyébiránt csinosabb, mint a hollóé rendesen; de az ének nem ér semmit. A keztyű stb. Schiller nehezen fordítható balladája már jobban le van fordítva. A Heine két dala hasonlóképp. Egyik (a Du bist . . . kezdetű) nagyon nehéz, a maga lehetőségi könnyűségében; még senkinek sem sikerült igazában, de biz önkem sem.

Tartalom.

Szöveg: Greguss Ágost. — A tavaszhoz öszszel. Költemény. Greguss Ágostól. — A vándorok. Költemény. Fejes Istvánól. — Egy szegény ember története. Történeti beszély a XVII-ik századból. Irta P. Szathmari Károly. — Az ózbek tragédiája. Herman



Humboldt a délamerikai nagy hegylánc csúcsán.
A „Világkrónika”-ból.

Ottól. — Madagaskár. — Egy fedél alatt. Angol regény. Irta Payn Jakab. — Vándor czigányok. Zalai Lajosól. — Egyveleg. — Az Ybl-album. — Magyar nők az 1790-ik évi budai országgyűlésen. — A nálunk járt bukovinai magyarokról. Egy tiszteletbeli csángótól. — Irodalom és művészet. — Köszöntések és egy-letek. — Mi újság? — Halálhírek. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Heti naptár.

HETI NAPTÁR. Decz. hó.

Nap	Katholikus és protestáns	Csörg-Orsz.	Israelita
17	A. S. Lázár püsp.	5 C. 29 Lázár	7 Eliasz.
18	Gracian p.	6 Csud. Miklós	8 B. h.
19	Nemezius	7 Ambrus	9 B. E. s.
20	Am. Kantor	8 Parápus	10 B. J. o.
21	Tamás apostol	9 B. assz. fog. 11	
22	Zéno vt	10 Mer. Mén.	12 Elizeus
23	Viktória	11 Oszl. Dan.	13 S. Semot

Holdváltások. ☾ Holdtőle 24. 4 óra 57 percz. d. u.

Felölő szerkesztő: Nagy Miklós.

(L. Egyetem-tér. 6. sz.)

Nehézkört (epilepsie) gyógyít levél utján dr. Kiliach specialista Drezdában (Szászország). — A nagy siker (8000) miatt nagy arányú a párisi tudományos társaságtól.

Kiadó-hivatalunk számára hirdetményeket elfogad BÉCSBEN: Dukas M. Riemergasse 13, Schalek Henrik Wollzeile 12, és Oppelik A. Stubenbastei 2

HIRDETÉSEK.

Egy hatszor hasábozott petitsor, vagy annak helye egyszeri ígatásnál 15 kr.; többször ígatásnál 10 kr. Bélyegdíj külön minden ígatás után 30 kr.

GYÁRI JEGY.

CHRISTOFLE ÉS TÁRSA GYÁROS PÁRISBAN ORFEVRERIE-féle

TÖMÖR, ERŐSEN EZÜSTÖLT ASZTALI KÉSZLETEK EREDETI GYÁRI ÁRJEGYZÉKEK KIVONATA.

Magyarországi főraktár: HARSÁNYI ISTVÁN diszműárkereskedőnél

Buda-**pesten, váci utca 22. Nemzeti szálloda épületében.**

	0-as	1-es	2-es	3-as	4-es
12 Evő kanál	15.—	17.—	17.—	18.75	18.75
12 Evő villa	15.—	17.—	17.—	18.75	18.75
12 Asztali kés	15.—	17.—	17.—	20.—	20.—
12 Csemegés	12.—	15.—	15.—	17.—	17.—
12 Csemegevilla	13.50	15.—	15.—	17.25	17.25
12 C-csemegékanál	13.50	15.—	15.—	17.25	17.25
12 Kávé	8.—	9.—	9.—	10.—	10.—
12 Mokka	6.—	7.—	7.—	9.—	9.—
12 Thea	8.—	8.—	8.—	—	—
12 Tojás	—	10.50	10.50	12.—	12.—
1 Levesmerő	5.—	5.50	5.30	7.—	6.50
1 Tejszedő	3.—	3.50	3.20	4.—	4.—
1 Vastagétel	4.—	4.—	4.—	4.75	4.75
12 Kés-nyereg	—	—	—	8.25	13.50
1 Czukor-porozó, üveggel	—	—	—	5.—	5.—
1 Ecet- és olajfartó	—	—	15.—	18.—	22.—
1 Czukor-csípő	—	—	—	1.75	3.—
1 Kenyer-ko-ár	—	—	—	12.50-tól	feljebb.
1 Pár gyertyatartó	6.50-tól	karos 35.—	—	—	—

Legcélyszerűbb menyasszonyi vagy karácsonyi ajándék.

6 személyre asztali készlet 39 darab, 6 kés, 6 villa, 6 kanál, 6 csemegés, 6 kávékanál, 6 kenyérgyűrű, 1 leves-szedő, 1 főzelékszedő, 1 tejszedő forint 54.19 és 61.63.

12 személyre díszesebb 79 darab, 12 kés, 12 kanál, 12 villa, 12 csemegés és 12 villa, 12 kávékanál, 12 kenyérgyűrű, 1 leves-szedő, 1 vastagétel-szedő, 1 tejszedő, 1 sófartó, 1 ecet és olajfartó, 1 czukor-csípő, 1 müstár-tartó 145 forint. Csavetik 6 forint 15 frigg.

Általános legjobbnak elismert, CHRISTOFLE ORFEVRERIE, mely a világkiállításokon a legelső érmekkel, a többek között az 1878. Párisi világkiállítás „Grand Prix” nagy díjjal tüntetett ki, mint olyan, mely az egész világ legelőszörüben a legelső kiállításánál fogva a fővári hátnál mindenütt használatra, valamint a világ legelőszörüben általánosan használatk. Ezek után fölkeresni a n. érdemű közönséget, miszerint megrendeléseiket egyenesen hozzám intézni kérem. Tisztelettel HARSÁNYI ISTVÁN.

ÚJ TALÁLÁNY!

KADSURA-ILLATSZEREK
Szappan KADSURA
Kivonat KADSURA
Pipere-víz KADSURA
Haj-olaj KADSURA
Brillantine KADSURA

VIOLET.
A Royal Thridace és Seloutine-
szappan főállalója. 922
235. RUE ST. DENIS, PARIS.

CHIOCOCA - LIKÖR

(Liquor chioceae fortificans)
Tudományosan megvizsgált, kipróbált és tekintély által ajánlott, mint jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

életrendi szer,
különösen pedig mint gyors és kellemes

ÉLÉNKÍTŐ,
ábrázoló és erősítő a gyöngyűsített ételt

IZOMERÖRE,
az idegek és izmok erősítője

és megújító a szervezetet, a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

Iszák tekintve, felülül a legfontosabb a testet erősíti. Számtalan elemzés és kísérlet tekintélytől, a chioceae likör jelszavak bizonyított, határozottan ártalmatlan

TRIESZTI KIÁLLÍTÁS SORSJÁTÉKA.

1000 nyeremény
frt 213.555 frt
értékben.

Egy sorsjegy 50 krajczár o. é.

1000 nyeremény
frt 213.555 frt
értékben.

1. főnyeremény: 50.000 forint készpénzben vagy 8.800 arany
 2. főnyeremény: 20.000 forint készpénzben vagy 3.500 arany
 3. főnyeremény: 10.000 forint készpénzben vagy 1.750 arany
 4. főnyeremény: nyakék és fülbevaló brillantokkal értéke 10.000 frt.
- Négy nyeremény: arany ékszer brillantokkal és gyöngyökkel, egynek értéke 5000 frt.
Öt nyeremény: különböző ékszerárgyak, egynek értéke 3000 frt.
987 nyeremény: egynek értéke 1000, 500, 300, 200, 100, 50 és 25 frttal.

Huzás 1883 január 3-én.

Egy sorsjegy ára 50 krajczár osztr. é.

Megrendelések 15 krajczár melléklete mellett, a postadíjért, a következő helyre intézendők:
Trieszt P. Grande, N. 2. Lotterie-Abtheilung d. Triester Ausstellung P. Grande, N. 2.

Sorsjegy-elárúsítás átvétele végett azonnal az alábbi címre keresendő meg.
Sorsjegyek kaphatók: a Pesti kereskedelmi bank váltóirodájában, Budapest, Dorottya-u. 1.

A nyújtható karszék,
szabadkozva Ausztria-Magyarország és Németországban,
unicuma a kényelemnek,



Csak tetszés szerint kell nyújtózkodni, s a szék magától hajlik a test után, anélkül, hogy erre valami mozgatal kellene. Ezen, eddig utol nem ért székeket fából vagy vasból készülték 733

VÖRÖS kereszt sorsjegyei.
Kitschelt Agoston örökösöi,
Bécs, I. vel. Körnerstr. 46 (Heinrichs-Hof).
Képes árajánlatok Lili I. D. ingyen és bérmentve.

Legközelebbi huzás
1883. január 2-án.

Főnyeremény
200,000 frt.

Eladom pontosan a hivatalos
napi árfolyam szerint vagy

15 havi részletre
1 forinttal

darabonként. 790

Már az első részlet lefizetése
után éppúgy a sorsjegy, mint az

arra eső nyeremény a vevő
kizárólagos tulajdonát képezi.

Lóry J. bankháza
Budapest, hatvani utca 17.

Legközelebbi huzás
1883. január 2-án.

Főnyeremény
200,000 frt.

Eladom pontosan a hivatalos
napi árfolyam szerint vagy

15 havi részletre
1 forinttal

darabonként. 790

Már az első részlet lefizetése
után éppúgy a sorsjegy, mint az

arra eső nyeremény a vevő
kizárólagos tulajdonát képezi.

Lóry J. bankháza
Budapest, hatvani utca 17.

Legközelebbi huzás
1883. január 2-án.

Főnyeremény
200,000 frt.

Eladom pontosan a hivatalos
napi árfolyam szerint vagy

15 havi részletre
1 forinttal

darabonként. 790

Már az első részlet lefizetése
után éppúgy a sorsjegy, mint az

arra eső nyeremény a vevő
kizárólagos tulajdonát képezi.

Lóry J. bankháza
Budapest, hatvani utca 17.

Legközelebbi huzás
1883. január 2-án.

Főnyeremény
200,000 frt.

Eladom pontosan a hivatalos
napi árfolyam szerint vagy

15 havi részletre
1 forinttal

darabonként. 790

Már az első részlet lefizetése
után éppúgy a sorsjegy, mint az

arra eső nyeremény a vevő
kizárólagos tulajdonát képezi.

Lóry J. bankháza
Budapest, hatvani utca 17.

Legközelebbi huzás
1883. január 2-án.

Főnyeremény
200,000 frt.

Eladom pontosan a hivatalos
napi árfolyam szerint vagy

15 havi részletre
1 forinttal

darabonként. 790

Már az első részlet lefizetése
után éppúgy a sorsjegy, mint az

arra eső nyeremény a vevő
kizárólagos tulajdonát képezi.

Lóry J. bankháza
Budapest, hatvani utca 17.

Legközelebbi huzás
1883. január 2-án.

Főnyeremény
200,000 frt.

Eladom pontosan a hivatalos
napi árfolyam szerint vagy

15 havi részletre
1 forinttal

darabonként. 790

Már az első részlet lefizetése
után éppúgy a sorsjegy, mint az

arra eső nyeremény a vevő
kizárólagos tulajdonát képezi.

Lóry J. bankháza
Budapest, hatvani utca 17.

Legközelebbi huzás
1883. január 2-án.

Főnyeremény
200,000 frt.

Eladom pontosan a hivatalos
napi árfolyam szerint vagy

15 havi részletre
1 forinttal

darabonként. 790

Már az első részlet lefizetése
után éppúgy a sorsjegy, mint az

arra eső nyeremény a vevő
kizárólagos tulajdonát képezi.

Lóry J. bankháza
Budapest, hatvani utca 17.

Legközelebbi huzás
1883. január 2-án.

Főnyeremény
200,000 frt.

Eladom pontosan a hivatalos
napi árfolyam szerint vagy

15 havi részletre
1 forinttal

darabonként. 790

Már az első részlet lefizetése
után éppúgy a sorsjegy, mint az

arra eső nyeremény a vevő
kizárólagos tulajdonát képezi.

Lóry J. bankháza
Budapest, hatvani utca 17.

Legközelebbi huzás
1883. január 2-án.

Főnyeremény
200,000 frt.

Eladom pontosan a hivatalos
napi árfolyam szerint vagy

15 havi részletre
1 forinttal

darabonként. 790

Már az első részlet lefizetése
után éppúgy a sorsjegy, mint az

arra eső nyeremény a vevő
kizárólagos tulajdonát képezi.

Lóry J. bankháza
Budapest, hatvani utca 17.

Legközelebbi huzás
1883. január 2-án.

Főnyeremény
200,000 frt.

Eladom pontosan a hivatalos
napi árfolyam szerint vagy

15 havi részletre
1 forinttal

darabonként. 790

Már az első részlet lefizetése
után éppúgy a sorsjegy, mint az

arra eső nyeremény a vevő
kizárólagos tulajdonát képezi.

Lóry J. bankháza
Budapest, hatvani utca 17.

Legközelebbi huzás
1883. január 2-án.

Főnyeremény
200,000 frt.

Eladom pontosan a hivatalos
napi árfolyam szerint vagy

15 havi részletre
1 forinttal

darabonként. 790

Már az első részlet lefizetése
után éppúgy a sorsjegy, mint az

arra eső nyeremény a vevő
kizárólagos tulajdonát képezi.

Lóry J. bankháza
Budapest, hatvani utca 17.

Legközelebbi huzás
1883. január 2-án.

Főnyeremény
200,000 frt.

Eladom pontosan a hivatalos
napi árfolyam szerint vagy

15 havi részletre
1 forinttal

darabonként. 790

Már az első részlet lefizetése
után éppúgy a sorsjegy, mint az

arra eső nyeremény a vevő
kizárólagos tulajdonát képezi.

Lóry J. bankháza
Budapest, hatvani utca 17.

Legközelebbi huzás
1883. január 2-án.

Főnyeremény
200,000 frt.

Eladom pontosan a hivatalos
napi árfolyam szerint vagy

15 havi részletre
1 forinttal

darabonként. 790

Már az első részlet lefizetése
után éppúgy a sorsjegy, mint az

arra eső nyeremény a vevő
kizárólagos tulajdonát képezi.

Lóry J. bankháza
Budapest, hatvani utca 17.

Legközelebbi huzás
1883. január 2-án.

Főnyeremény
200,000 frt.

Eladom pontosan a hivatalos
napi árfolyam szerint vagy

15 havi részletre
1 forinttal

darabonként. 790

Már az első részlet lefizetése
után éppúgy a sorsjegy, mint az

arra eső nyeremény a vevő
kizárólagos tulajdonát képezi.

Lóry J. bankháza
Budapest, hatvani utca 17.

Legközelebbi huzás
1883. január 2-án.

Főnyeremény
200,000 frt.

Eladom pontosan a hivatalos
napi árfolyam szerint vagy

15 havi részletre
1 forinttal

darabonként. 790

Már az első részlet lefizetése
után éppúgy a sorsjegy, mint az

arra eső nyeremény a vevő
kizárólagos tulajdonát képezi.

Lóry J. bankháza
Budapest, hatvani utca 17.

Legközelebbi huzás
1883. január 2-án.

Főnyeremény
200,000 frt.

Eladom pontosan a hivatalos
napi árfolyam szerint vagy

15 havi részletre
1 forinttal

darabonként. 790

Már az első részlet lefizetése
után éppúgy a sorsjegy, mint az

arra eső nyeremény a vevő
kizárólagos tulajdonát képezi.

Lóry J. bankháza
Budapest, hatvani utca 17.

Legközelebbi huzás
1883. január 2-án.

Főnyeremény
200,000 frt.

Eladom pontosan a hivatalos
napi árfolyam szerint vagy

15 havi részletre
1 forinttal

darabonként. 790

Már az első részlet lefizetése
után éppúgy a sorsjegy, mint az

arra eső nyeremény a vevő
kizárólagos tulajdonát képezi.

Lóry J. bankháza
Budapest, hatvani utca 17.

Legközelebbi huzás
1883. január 2-án.

Főnyeremény
200,000 frt.

Eladom pontosan a hivatalos
napi árfolyam szerint vagy

15 havi részletre
1 forinttal

darabonként. 790

Már az első részlet lefizetése
után éppúgy a sorsjegy, mint az

arra eső nyeremény a vevő
kizárólagos tulajdonát képezi.

Lóry J. bankháza
Budapest, hatvani utca 17.

Legközelebbi huzás
1883. január 2-án.

Főnyeremény
200,000 frt.</

Török József gyógyszerésznél Budapesten, király-utca 12. szám alatt

létezik az egyedüli főraktár helyisége az alább felsorolt cikkeknek, ugymint:

Curacao français

de J. P. Laroze, chimiste à Paris.

A legkellemesebb ízű, s a leggyógyosabb francia liqueur az ebből befejezésre. Minden ilyenmí italnál tökéletes, meg van benne a keserő narancsleves kellemes íze, annak erősítő tulajdonságai. — Egy sem versenyezhet vele az ebből előtt élvezni szokott étvágy-élesztő s az ebből utáni emésztést elősegítő italok közül. Ajánlására felhasználhatjuk még azt a tényt, hogy Párisban nemes közhely, hol ezt, mint az inyenek legkedveltebb italát, né tartanak, s talán egész Franciaországban alig van ur-ház, a melyben az asztal, élve körül a francia Curacao élvezete hiányozna. Ára egy eredeti korsónak 4 frt.

Angol és francia illatszerek

Bayley & Comp.

Maison Violet-től: Champagne royal Parfüm 2 frt 50 kr.; Clochette de Mai 2 frt 50 kr.; Goutte de Violettes d'Italie 2 frt 50 kr.; Extrait Pompadour 2 frt 50 kr.; Parfums Suave aux Brises de Violettes 4 frt 50 kr.; Savon Champaka 1 frt 50 kr.; Savon Rinfraichissant (selyem bőrök) 2 frt; Savon aux fleurs de Lys (selyem bőrök) 2 frt; Savon Pompadour 1 frt 50 kr.; Savon Taliee 1 frt; Ess-Bonquet: kisebb üveg 2 frt, nagyobb 4 frt; Springflowers 2 frt; Jokey-Club 2 frt; Eau Athenienne 1 frt 50 kr.; Eau de Cologne vald J. M. Farina 1 frt, kisebb üveg 50 kr.; Vainigre de Bully 1 frt 50 kr.; Illatos szájgyöngyök (cachou aromatisé) 60 kr.; Eau dentifrice du Dr. Henoque 1 frt 50 kr.; 2 frt; Füstölő-papír 48 kr.; Chaudin Pâte d'Amande de la fleur de Biz (kémcső) 2 frt; Roger Cold Creme Glycerine 1 frt 20 kr.; Fay Pomade Satin 2 frt; Pâte d'Amandes liquide au Miel (kémcső) 1 frt.

Fogpor és fogelixir

Berthollet-sóból (Kali-chloricum).

Illatok, kellemetes szaguk, zsongló és felüdítő tulajdonságuk becses teszik a szereket az illato-asztalnak, s a száj épentartására nézve nélkülözhetetlenek. A gyuladást eloszlatják, a szájat felüdítik, s a nyál-elválasztást mérsékelik s rendessé teszik. A fogpor ára 1 frt, fogelixir ára 1 frt 20 kr. (Kálium-klorid). Párisban Dethan gyógyszeráránál, St. Denis kőútján 90. szám.

Párisi pecsét-tisztító.

Kitűnő jószág, melylyel néhány perc alatt mindennemű zsír-, olaj-, szurok-, fagygyu-, vaj-, viasz-, kocsikenőcs-, olajos festék-, hajkenő- és izandás által bármily kellemében, a ruhában, selyem-szalagban, bársonyban, kesztyűben, butorkában, szobakárpitokban, nevelémszettekben okozott pecsétet ki lehet tisztítani. Ára egy üvegnek 1 frt.

Gróf Belezay Árpád fagyás elleni tinkturája,

mely az ekkor ismert szerek közt a legjobbnak és leg-hatásosabbnak bizonyult be, s biztos hatása több bizonyítvány által meg van próbálva. Ára 1 frt.

PEPSIN-BOR

eladásával Magyarországon és az osztrák tartományokra nézve egyedül csak

Török József gyógyszerész ur

Budapest, király-utca 12. sz. bizott meg.

A fogadtatás, melynek készítmény nemcsak a párisi, hanem az egész európai orvosi világban örvend, eleget bizonyítja azon különös figyelmet, melylyel ezen az emésztésre nézve nagyhírű gyógyszer készített. Mi egyébként a gyógyszer tulajdonságait illeti, az egész európai sajtóban közölték utalok, melyben a legnagyobb tekintélyű orvosok a Pepsin sikerét bizonyítják. Azon gyógyszerész urak, kik e szert hozatni óhajtik, szíveskedjenek Török József gyógyszerész ur főraktárához fordulni, hol is mindenkor ugyanazon jó minőségben és ugyanazon árt mint nálam, saját pecséttel ellátott edényekben kapható. Ára 2 frt 50.

HOTTOT, BOUDAUT, gyógyszerészek Párisban.

Limousin Chloral-gyöngye.

(Chloral Perle de Limousin.)

CHLORAL VIZEGY

(Chloralhydrat)

tokoskákban, ára 1 frt 50 kr.

Kellemesen ízű elő az almat, különösen oly esetekben, hol a mákony adagolása mellett nem érhető el, gyermekeknek minden utóbb nélkül alkalmazható.

A legáltalánosabbnak mint fájdalomcsillapító jótékonyan hat, gyorskellő pedig kitűnő hatása mellett az emésztést legkevésbé sem zavarja.

FOGFÁJÁSOK

bármily neműek, egy pillanat alatt és biztosan eltávolíthatnak az indiai fogkivonat használata által, mely gyors és biztos hatása által nagy hírnevet vívott ki magának, egyszerűsége mellett a legjobb fog- és száj-tisztító szer. Egy nagy üveg 1 frt, kisebb 50 kr.

Figyelemreméltó

Folyékony glycerin crême



több év óta hatályos szemek bizonyult szepítő, napsütés, folt, bőrbaj és kelések ellen. Ez egy igen sikerült egyetemes a legártatlanabb szerekek, melyek a bőrt nemcsak simábbá s finomabbá teszik, hanem annak fiatalos frissességét is tartják. A folyékony glycerin-crême ellen az eddig közönségesen használt glycerin-illatszerekkel, melyek a glycerin-en kívül semminemű hatályos részeket nem tartalmaznak. Egy üveg ára 1 frt 20 kr.

Legfin. glycerin-szappan

glycerin és illatos növényekből, kitűnően tisztít és élénkíti a bőrt, és egy finom piperezsappan minden kívánt előnyével bír. Ára 35 kr.

Párisi hölgy-por (riz)

(legfin. poudre de riz) a bőrk a leggyöngyösből fehér színt adja, és ártatlansága mellett mégis a bőrt simán és szárazon tartja. Hölgyeknél, ugy férfiaknál is borotválás után, nagy kedveltségnek örvend. Ára 50 kr. vagy 1 frt.

Benzoe glycerin-szappan

Ára 25 kr.

Gyökönke-szappan (Speik Seife)

Ára 35 kr.

Kézmósó por

Ára 50 kr.

Ruge végétel pirosító

Ára 50 kr.

Amerikai kantsuk gyúszemgyűrűk és essentia.

Ára 60 kr.

Nines többé szepítő, napsütés, sárga arczolt, redő.

A szépséget és ifjúságot csak a világhírné

EAU DE LYS DE LOSE

szepítő lilomtejt adhatja vissza. Ezt a porozt kir. orvosi hatóság megvizsgálta, valamennyi kitűnő orvos és orvos-egylet, számos nő és férfi egyedül ezt ismerte el hibátlan szepítőszert. Ára egy nagy üvegnek 2 frt, 50 kr., kisebb 1 frt 30 kr., egy előnyös nagy üvegnek 5 forint.

Lose Poudre Veloutin-je

Jól rátapad a bőrre, állandó és nem tűnik szembe, finomabb és bárszorosabb a rizszonnál, s a bőrk ragyogó fehérséget kölcsönöz. Fehér vagy rózsaszín — szókék számára. Sárga (Rachel) barnák számára. Ára egy doboznak 1 frt 80 kr., Gyöngyvirág illatszert 1 frt 20 és 2 frt; Heliatrap 1 frt 20 kr.; Carmen 1 frt 20 kr.; E. királyné 1 frt 20 kr. és Havasi gyöpar (Edeleweiss) 1 frt 20 kr., 2 frt.

Dr. Romershausen SZEM-ESSENTIÁJA

a látó-fentartása, helyreállítása és erősítése.

Salicylsav-készítmények,

pipere-cikkek.

Kielhauser H. o.k. gyógsz. és illatszergyártó Gráczban.

A Salicyl-sav a drezdai dr. Heyden vegytani laboratóriumából, azon felette kedvező eredmények után, melyeket a dr. Kolbe, dr. Neubauer, dr. Wagner stb. tanár urak kísérletei előidéztek, már világhírt vívott ki magának mint erjedést és rothadást akadályozó anyag, és nemcsak fényesen érvényesül mindennemű belső bajok ellen, hanem célirányos összetételben még föltul-mulhatlan erősebb a bőrre, hajra és fogakra nézve. Anti-septikus hatása különösen rendkívül: megakadályozza a sérült szervek rothadását, s ezzel együtt eltűnik az azzal járó kellemetlen szag is.

Salicyl-toilette-szappan — árja 35 kr.
Salicyl-toilette-víz — árja 70 c.
Salicyl-fogpor — árja 60 c.
Salicyl-fogpép — árja 60 c.
Salicyl-szájvíz — árja 60 c.
Salicyl-hajkenőcs — árja 50 c.
Salicyl-lintópor (lábak izzadása ellen) — árja 50 c.

Minden régi köhögés ellen

mellfájdalmak, sok évi rekedtség, torokbajok, s a tüdő nyálkásodása ellen a több orvos által megpróbált

fehér mellszörp

oly gyógyszer, mely még soha sem használtatott a legkisebb köhögés ellen, sok évi rekedtség, torokbajok, s a tüdő nyálkásodása ellen a több orvos által megpróbált

MAYER G. A. W., Bresslauban.

Cs. kir. szabadalmazott egyetemes emésztő-por

dr. Göllistöl.

Eddig még utól nem éretet hatására nézve az emésztés és vértisztítás terén, s a test táplálása és erősítése nézve. Ez által naponta készírt és sokáig folytatott használat mellett valódi gyógyszeré válik számos, még makacs betegségekben is, mint p. o. emésztési gyengeség, mell-égés, a gyomor túlterhelése, a belek peritüditése, ideggyengeség, mindennemű aranyeres bajok, görvél, guga, sápadtság, sárgaságban, valamennyi idült bőrbaj, rák, időszakos fájások, ferges és köves betegségek, tuloyálkásodásban stb. Ez az egyetlen és gyökéres szer a megrogzított kövszény és mellhájban (Tuberculoze). Asványvizgyógyomdál nagy az előtti, mint annak használatára, valamint utólagosan gyógyszerül és kitűnő szolgálatot tesz.

Egy nagy doboz ára: 1.26. Egy kis doboz 84 kr.

Főraktár Budapest TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész urnál

A hamistástól megóvás céljából figyelmeztetek mindenkit, hogy a valódi egyetemes emésztőpor dr. Göllistől készült, s minden doboz a véd-bélyeggel s kívülről ily címmel van ellátva:

K. k. concess. Univ.-Speisen-Pulver des dr. Göllis in Wien.

PILULES DEHAUT

Ezen növényi hashajtó szer az, mely Franciaországban legáltalánosabban használtatik. Ellenében más hashajtó szerekkel, és csak akkor működik jól, ha igen jó tápláló étellekkel és erősítő it-lalokkal.

u. m. bor, kávé, tea jó használatával stb. vezetők be és emésztetők meg. Hogy az embernek ezen pilulák által hasztulása legyen, választani azon órák és évek időt, mely étvágya vagy foglalkozásával leginkább megegyez. (Lásd a kézikönyv utasítását.) — Egy doboz ára 1 forint 50 kr.

Főraktár Magyarországra nézve:

Budapest Török József gyógyszerészárán

király-utca 12. szám.

nyir-balzsama.



Már a növényi nedv, mely a nyirból ha annak törzsét megfúrták, kifolyik, ember emlékezet óta a legkitűnőbb szepítőszerek van imárv; ha pedig e nedv a föltaláló utasítása szerint vegyi uton balzsammá dolgoztatik, majdnem csodálatos hatással bír. Ha azzal arczot vagy egyéb bőrrészeket este bekenjük, már a következő reggelen majdnem észrevehetetlen pikkelyek válnak le a bőrről, minek folytán a bőrgyógyás és fehérré válik.

E balzsam kisimítja az arczon tímadt redőket és himlőhelyeket, fiatal arczzást ad; a bőrk fehérséget, gyöngédséget és frisséget kölcsönöz; a legrovidebb idő alatt a szepítőt, máj-foltokat, anyajegyet, orrvörösséget, bőrátkát és minden egyéb bőrszennetet eltávolít. Egy korsóval használati utasítással együtt 1 frt 50 kr.; postán küldve 10 kr-tal több.

Fő letét Magyarországon számára Török József, gyógyszerésznél, Budapest király-utca 12. szám: Pozsonyban Pistorij Bódog, gyógyszerész Temesváron Tarcaj József gyógyszerész Zágrábon Mittelbach Zsigmond gyógyszerésznél.

Karácsonyi és újévi ajándékok az ifjúság számára.

Kiadásban megjelent és minden könyvkereskedésben kapható: Munchhausen báró kalandjai 8 szin. kép. ára 2 frt 40 kr. Gulliver utazásai ismeretlen országokban 9 szines kép. 2 40 c.

Ezer egy és mesék az ifjúság számára szin. kép. ára 2 40 c. Bromme-Kriesch, természetrajz szobán és képeken 11 nagy megrajzolt kép a magyarországi állatok és 36 szines táblánál könyvnyomtatásban 6 40 c.

Ugarnaz, vörös vagy barna vászonba kötve és aranyozva 7 — c. Dvihalj E., a házi ipar kézikönyve, utmutató a lombfűrészelés, műfaragás, berakott munkához stb. 6 mintatáblával 1 40 c.

Turjay L., a női tornászati kézikönyve 132 ábrával és több hangjeggyel 2 — c.

Együttal ajánlom dzs raktáromat a hazai és külföldi minden szakmabeli műveknek, iskolai könyvek, térképek, ima-könyvek és diszmutéknak.

NÁGEL BERNÁT

könyvkereskedése BUDAPESTEN, II. ker. viziváros.

LATZKOVITS A.

Budapest, váci utca 22. sz. (Nemzeti szálloda-épület)

speciális készítője jó szabású férfi-ingeknek, feltűnő olcsó árak mellett ajánlja kitűnő jó minőségű férfi-fehérműt s uri divatcikkait

Legújabb divatu nyakkendők, valódi prágai kesztyűk, legjobb minőségű zsebkendők, harisnyák, alsó meleg ingek és nadrágok, angol nadrágtartók, illatszert, szappan sat. — ingek mérték vagy mintáig után 24 óra alatt is elkészítenek, kizárólag a legfinomabb Chiffon, Zephir és Kretonokból, darabja 2 frt 50 kr.

Dr. FÁYKISS

szepesi kárpát-növény-kivonatát egy üveg használati utasítás-sal 75 krajczár.

szepesi kárpát-növény-cukorkák egy skatulya használati utasítással 35 krajczár.

szepesi kárpát-növény-thea egy csomag használati utasítással 30 kr., kisebb csomag 25 krajczár.

Mell- és tüdő-betegeknek!

Tíz év óta a legjobb sikerrel használtattak és ajánlottak: köhögés, hurut, rekedtség, köh-hurut (szamár-hurut), nátház (influenza), szűk-mellűség, lélekzati bajok, oldalszúrás, kifjelett torokgyulladás, tüdő-gyulladás és egyéb kimerítő és gyengítő betegségekben. Valódi minőségben kaphatók magánál a készítőnél Fátykiss József, gyógyszerésznél Temesváron (Józsefváros): Budapest: Török József főraktáránál király-utca 12. szám: Thalhammer és Soitz, kereskedőnél, Edeksuty L. Erzsébet-tér 1. sz. Kochmeister Frigyes utóadnál, és a legtöbb magyarhoni gyógyszerárban.

A téli évadra valódi vízhatlan lábbelik.

Azon kitűntetések, melyekben lábbeli készítményeim több világ és egyéb kiállításon — leg-utóbb a triestzi kiállításon — részesültek felbátorítanak: bőségben felszerelt férfi-, női és gyermek-lábbeli raktárom-ra, a nagyérdemű úri közönség figyelmét felhívni. Árui szilárdak és tartósak, a mellett a legfinomabb izléssel és a legutolsó divat szerint készülnek.

Mérsékelt árakat, gyors és pontos kiszolgálást bizto-sítok nagyérdemű vevőimnek.

Videki megrendelések, utánvétel mellett, a leggyorsabban eszközöltemek.

LŐRINCZ ISTVÁN

!! GYÁR-FELOSZLATÁS MIATT !!

Csak 8 frt 50 krért 58 darab

Brittania-ezüst evő-eszköz

gyári szabadalmi jegy

Halljátok, lássátok, csodáljátok!

Egy valódi elpusztíthatatlan, szabadalmazott evő- és eszege-szert, igen jó, sulyos, tömör Brittania-ezüstből, mely a valódi ezüsttel egy és ugyanazon rangba helyezhető s melynek fehérséget 25 évi használat után is, kívánatra írásos kezességet vállalok. Ezen készlet előbb 30 frtba került, most pedig e real érték egy negyed részéért adják.

Az egész készlet következőkből áll:

6 darab tartós Brittania-ezüst kés — 2 frt 25 kr.
6 sulyos — 1 frt 20 kr.
6 tömör — 1 frt 20 kr.
12 — 1 frt 20 kr.
1 — 1 frt 10 kr.
1 — 60 kr.
6 legfinomabb — 1 frt 10 kr.
6 tartós — 2 frt — kr.
6 sulyos — 1 frt — kr.
6 legfinomabb — 1 frt — kr.
2 igen finom — 1 frt 10 kr.
58 darab
Az összes 58 darab, mely a fentebbi gyári jeggyel fellelve van

csak 8 frt 50 kr.

valamennyit együtt csak 8 frt 50 krért.

Tisztítópor Britania-ezüstből 1 doboz — 15 kr.
Minden más czeg által hirdetett Brittania-ezüst készlet nem valódi Brittania-ezüstből való s ezek legrovi-debb idő alatt megfeketednek vagy megcsúsznak. — En ilyen készleteket a t. cz. közönségnek 2 frtért szerezek, olcsóbban, mint a menyitrt más oldalról feldisznérek.

Megrendelések csak az értékek előleges beküldése, vagy utánvét mellett teljesítenek s a következőleg czimzendők:

Nelken's Brittania-Silber Hauptdepót
BÉCS, I., Maria-Theresienstrasse 32.
Árkiek a garnitúr nem teszik, annak a pénz kifogastalanul vissza-adatik. A vállalat lelkismeretességének jele. 5440

LEGJOBB SZIVARKA-PAPIR

LE HOUBLON

francia gyártmány.

!!! Utánzás ellen tiltakozunk !!!

Ezen szivarkapapír csak akkor valódi, ha minden lap LE HOUBLON bélyeggel és minden Carton az alábbi véd- és áru-jeggyel van ellátva.

MAQUÉ DE FABRIQUE
C. C. C.
Propriété du Brevet
CRAWLEY & HENRY, al. aínigé Fabrikanten, PARIS
Sole Fabricants brevetés des Marques
PAPIER ANANAS
Couléur Mals
Qualité supérieure
LE DRAPEAU NATIONAL
Blanc ou Mals
Aux Armes de chaque Pays

Eddig föltulmulhatlan.

MAAGER VILMOS

csász. kir. kizárólag

szab. valódi tisztított

CSUKAMÁJ-OLAJA

MAAGER VILMOSTÓL BÉCSBEN.

A legelső orvosi tekintélyek által megvizsgálva s könnyen emészthetősége folytán gyermekek részére is különösen ajánlva és rendelve, mint a legistább, legjobb,*) legtermészetesebb és leghatásosabbnak elismert szer mell- és tüdő-bajok, görvél, sörör, kelések, bőrkintések, mérígybajok, gyöngeségek, stb. ellen. — Egy üveggel 1 frtért gyári raktárban: Bécs, Heumarkt Nr. 3.**) valamint az osztrák-magyar birodalom minden gyógyszerárában és jónévtű fűszerkereskedésében, valódi minőségben kapható.

*) Legújabb időben több czeg közönséges, tisztított májolejt több háromszögletű palackokba s megkísérlet azt, aint Maager valódi tisztított Dorsch-hal-májoleját a közönséges eladni. Hogy ily rácsodától mentes lehessen, szíveskedjenek az alábbi palackokat Maager valódi tisztított Dorsch-hal-májolejával töltöttnek elismerni, melyeken a palackon, rajzgyan, előző kupa-on és használati utasításban a Maager név rajta van.

**) Ugyanott létezik a »schaffhauseni nemzetközi kötelékelme-gyár«, a Hall- és Ruckel-féle newyorki »corodent-gyár s a Hartenstein és Társa chemistrai »legi inon gyárának« raktára az osztrák-magyar birodalom számára.

Theodo tanár szakállhagymája

legjobb és legbizto-sabb szer a szakáll szép növényének esz-közlésére.

Számtalanon valnak, még legmagasabb rangú férfiak között is, ki úgy szakállat csupán a szernk köszönhetik.

E szer a szakállt hihetetlen gyors-sággal növesztí, úgy hogy általa még 13 éves ifjak is a legrovidebb idő alatt teljesszállhosszra jutnak.

Eder Ferenc gyógyszerész urnak Brinban.

A nekem küldött Theodo-féle szakállhagyma kitűnőnek bizonyult, mit közö-s-netem mellett ezennel tudomására adok. Miskolc, 1879. szept. 25-én.

Füsti József urnak Prágában. Szíves közölnémek a szakállhagymáért: nagyon ónak találtott. Min-denkit a legjobb lélekkel ajánlom. Schwarzbach, 1875. febr. 25-én.

Hirt Károly s. k. építelő vállalkozó.

Füsti József gyógyszerész urnak Prágában.

A szakállhagyma joggal mondható csodaszernk. Alig négyhetit használta után örömmel látom régi óhajátomat teljesedőbe menni. Kérem önt stb. Tessen, 1879. május 23-án.

Valódi minőségben Budapestben csak Török József ur gyógyszeráránban király-utczán kapható: Pozsonyban Pistorij Felicián, Mihaláky u. Temesváron Tarcaj Istvánál, Egy csomag ára 2 frt 10 kr.

Szemöldök szépen ívve, sötét színen, minden arczot érdekessé tesznek. Miért is azok apo-lósa az aesthetical szépség művelésének egyik törvényei képeit.

Samson-olaj, huile antique, a legalkalmasabb szepítőszert, mely a legrovi-nos használati által, sokkal természetesebben mint bármily festék. — Reggel és este meg kell nedvesíteni a szemöldököt Samson-olajjal úgy hogy nem csupán a szor, hanem a szor alatti bőr is meg legyen nedvesítve.

Budapest, Dorottya-utca. 1. szám.

Franklin-Társulat nyomdája (Budapest, egyetem utca 4-ik szám.)